

Du måste skrämma publiken.

En utforskning av skräckteater och intresset för det i
Svenskfinland.

Sissel Englund

Examensarbete för Scenkonstpedagog (YH)-examen

Utbildningen för Scenkonst

Jakobstad 2025

EXAMENSARBETE

Författare: Sissel Englund

Utbildning och ort: Utbildning i Scenkonst, Jakobstad

Inriktning: Scenkonstpedagog

Handledare: Isa Lindgren-Backman

Titel: Du måste skrämman publiken – En utforskning av skräckteater och intresset för det i Svenskfinland

---

Datum: 25.4.2025 Sidantal: 25

Bilagor: 4

Abstrakt

Syftet med mitt slutarbete är att undersöka hur mottagaren (det vill säga publiken) tar emot föreställningen *Pickmans Modell* inom genren skräck, eftersom genren är relativt obekant för den finlandssvenska teatervärlden.

I detta arbete skriver jag om skräckgenren generellt och på teaterscenen. Jag går in på och beskriver tre nivåer man kan skrämman publiken med: gross-out, horror och terror. Jag skriver om processen bakom min monologföreställning *Pickmans Modell*, en adaptation av H. P. Lovecrafts novell *Pickman's Model* (1927), och hur vi såg till att den blev en skräckpjäs genom användningen av de tre nivåerna nämnda ovan, och användningen av fysisk teater och ljudmattor. Jag analyserar en enkät om intresset för skräckteater i Svenskfinland. I Sammanfattningen funderar jag på vad lärt mig och vad jag kan förbättra till både pjäsen och enkäten.

Enkäten gavs till publikmedlemmarna som sett *Pickmans Modell* efter att de sett pjäsen. Frågorna kretsade kring deras relation till skräck från förut, om de interagerat med skräckgenren tidigare och genom vilken form av skräckmedia, om de tror att det finns ett intresse för skräckteater i Svenskfinland, och om de själva skulle vara intresserade att se på mera skräckteater i framtiden.

Enligt resultatet av enkäten hade majoriteten av enkätsvararna svarat att de skulle vilja se på mera skräckteater i framtiden. Hälften av svararna ansåg att de tyckte om skräck till en viss grad, andra hälften var neutrala eller tyckte inte om skräck. Majoriteten hade interagerat med skräckgenren från förr.

Språk: svenska

Nyckelord: skräckteater, publikmottagande, scenkonst

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Sissel Englund

Koulutus ja paikkakunta: Esittävä taide, Pietarsaari

Suuntautumisvaihtoehto: Teatteri-ilmaisun ohjaaja

Ohjaaja(t): Isa Lindgren-Backman

Nimike: Du måste skrämma publiken – en utforskning av skräckteater och intresset för det i Svenskfinland

---

Päivämäärä: 25.4.2025

Sivumäärä: 25

Liitteet: 4

Tiivistelmä

Opinnäytetyöni tarkoituksena on tutkia, miten vastaanottaja (eli yleisö) ottaa vastaan kahugenreeseen kuuluvan *Pickmans Modell* esityksen, koska genre on suhteellisen tuntematon suomenruotsalaiselle teatterimaailmalle.

Tässä työssä kirjoitan kauhugenrestä yleisesti sekä teatterinäyttämöllä. Kuvaan kolmea tasoa, joilla yleisöä voi pelotella: gross-out, horror ja terror. Kirjoitan prosessista monologiesitykseni *Pickmans Modell*:in takana, joka perustuu H. P. Lovecraftin novelliin *Pickman's Model* (1927), ja miten siitä tuli kauhunäytelmä yllä olevien kolmen tason käytön sekä fyysisen teatterin ja äänimattojen käytön myötä. Analysoin kyselyä kiinnostuksesta kauhuteatteriin ruotsinkielisessä Suomessa. Tiivistelmässä pohdin, mitä olen oppinut ja mitä voin parantaa sekä näytelmää että kyselyä.

Kysely annettiin yleisönjäsenille, jotka olivat nähneet *Pickmans Modell*:issa näytelmän. Kysymykset keskittyivät heidän aiempaan kauhusuhteeseensa, siihen, ovatko he olleet vuorovaikutuksessa kauhugenren kanssa aiemmin ja minkälaisen kauhumedian kautta, uskovatko he, että kauhuteatteri kiinnostaa Suomenruotsalaista yleisöä, ja olisivatko he itse kiinnostuneita näkemään lisää kauhuteatteria tulevaisuudessa.

Kyselyn tulosten mukaan suurin osa vastaajista olivat vastanneet, että he haluaisivat tulevaisuudessa nähdä enemmän kauhuteatteria. Puolet vastaajista olivat sitä mieltä, että he pitivät jonkinasteisesta kauhusta, toinen puoli oli neutraali tai ei pitänyt kauhusta. Enemmistö oli ollut vuorovaikutuksessa aiemmin kauhugenren kanssa.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: kahuteatteri, yleisövastaanotto, esittävätaide

BACHELOR'S THESIS

Author: Sissel Englund

Degree Programme: Bachelor of Performing Arts, Jakobstad

Specialisation: Performing Art Educator

Supervisor(s): Isa Lindgren-Backman

Title: Du måste skrämma publiken – en utforskning av skräckteater och intresset för det i Svenskfinland

---

Date: 25.4.2025   Number of pages: 25

Appendices: 4

Abstract

The purpose of my final thesis is to examine how the recipient (i.e. the audience) receives the play *Pickmans Modell* within the genre of horror, since the genre is relatively unfamiliar to the Swedish-speaking Finnish theatre sphere.

In this work, I write about the horror genre in general and on the theatre stage. I describe three levels of how to scare the audience: gross-out, horror and terror. I write about the process behind my monologue performance *Pickmans Modell*, an adaptation of H. P. Lovecraft's short story *Pickman's Model* (1927), and how we ensured that it became a horror play through the use of the three levels mentioned above, and the use of physical theatre and sound mats. I analyse a survey about the interest in horror theatre in Swedish-speaking Finland. In the Summary, I reflect on what I learned and what I can improve on both the play and the survey.

The survey was given to the audience members who sat in on *Pickmans Modell* after they had seen the play. The questions revolved around their relationship to horror from before, whether they had interacted with the horror genre before and through which forms of media, whether they believed there was interest in horror theatre in Swedish-speaking Finland, and whether they themselves would be interested in seeing more horror theatre in the future.

According to the results of the survey, the majority of the survey respondents had answered that they would like to see more horror theatre in the future. Half of the respondents answered that they enjoyed horror to a certain extent, the other half were neutral or did not like horror. The majority had interacted with the horror genre before.

Language: Swedish

Key words: horror theatre, audience reception, performing arts

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Nyckelord.....	1
2	Teoretisk bakgrund.....	1
2.1	Skräckteori.....	2
2.2	H. P. Lovecraft och kosmisk skräck.....	4
2.3	Varför tycker man om skräck?.....	6
3	<i>Pickmans Modell (2025)</i>	6
3.1	Hur skapades skäcken i föreställningen?.....	10
3.1.1	Ambiens, ljudmattor och Pickmans röst.....	13
4	Problem.....	15
5	Metod och Material.....	16
5.1	Datahanteringsplan.....	16
5.2	Etiska överväganden.....	17
5.3	Förväntade resultat.....	17
5.4	Enkätens uppbyggnad och frågor.....	18
6	Resultat.....	19
7	Diskussion.....	20
8	Sammanfattning.....	21
8.1	Utveckling av studien.....	22
8.2	Utveckling av <i>Pickmans Modell</i>	22
	Referenser.....	26
	Bilagor.....	29

1 Inledning

Skräckhistorier har alltid haft en speciell plats i mitt hjärta. Fastän jag varit lättskrämmd sen ung ålder så har jag alltid lockats till skräckfilmer och -historier, både online och i bokhyllorna hemma. De har en charm och en dragningskraft som är oemotståndlig för mig.

Jag visste från första början att jag ville göra något med skräckelement till konstnärliga delen av mitt examensarbete. Min kärlek för skräck och för teaterarbete verkade inte ha en tydlig gemensam punkt. Teater med spänning eller skräckelement finns, men teaterföreställningar specifikt för att skrämman publiken finns det inte mycket av på finlandssvenskt håll. Vad detta beror på var oklart för mig, och inspirerade mig därför till att försöka se om det beror på bristande intresse från den finlandssvenska teaterpubliken.

Syftet med mitt slutarbete är att undersöka hur mottagaren (det vill säga publiken) tar emot föreställningen "*Pickmans Modell*" inom genren skräck, eftersom genren är relativt obekant för den finlandssvenska teatervärlden.

I detta arbete skriver jag om skräckgenren generellt och på teaterscenen. Jag skriver om processen med min pjäs *Pickmans Modell*, en adaption av H. P. Lovecrafts novell *Pickman's Model* (1927), och hur vi såg till att den blev en skräckpjäs. Jag analyserar en enkät om intresset för skräckteater i Svenskfinland, och i Sammanfattningen funderar jag på vad jag lärt mig och vad jag kan förbättra.

1.1 Nyckelord

Skräckteater, publikmottagande, scenkonst

2 Teoretisk bakgrund

Teorikapitlet är delat i tre delar. I första delen går jag in på vad poängen med skräckberättelser är och de tre nivåerna av skräck som används för att skrämman folk. I andra delen berättar jag om författaren H. P. Lovecraft och hans verk, i och med att min pjäs *Pickmans Modell* är bearbetat från hans novell *Pickman's Model*. I sista delen går jag in på varför vi interagerar med skräckmedia.

2.1 Skräckteori

I detta kapitel kommer jag att använda mig mest av Yvonne Lefflers *Skräck som fiktion och underhållning* (2001), och Stephen Kings *Danse Macabre* (2012), var han reflekterar över skräckgenren. Lefflers bok hittade jag via biblioteket och var en bra grund för det teoretiska (och dessutom på svenska), och jag valde *Danse Macabre* till stor del för att Stephen King varit min stora introduktion till skräckromaner. En sakexpert på teorin, en sakexpert på skrivandet.

Leffler (2001) beskriver att en skräckberättelse inte ska definieras av sina teman eller berättarteknik, "utan hur den narrativa tekniken och tematiken samverkar i avsikt att ha en viss effekt på publiken, alltså den känslomässiga upplevelse som genrens estetiska verkningssmedel avser att framkalla hos eller påtvinga publiken." (s. 30). King är inne på liknande spår, en skräckhistorias huvudsakliga uppgift är att skrämman sin publik (s. 253).

Skräckhistorien är inte gjord bara för att vara skrämmande, utan för att föra fram något djupare. I *Danse Macabre* så anser Stephen King att skräckens ändamål är att komma in i individens säkraste inre och röra vid de punkter som gör mest ont (s. 18 - 19). Vi får utsätta oss själva för sakerna vi finner skrämmande, inte för att komma över dem, utan för att sedan kunna hantera skräcken i den verkliga världen bättre, och för att träna upp fantasin (s. 47).

Leffler hävdar att skräcken i skräckhistorier inte kommer endast från monstren utan från åskådarnas oro över om huvudkaraktären kommer att komma sig ut ur sin situation vid liv. Detta är varför protagonister i många skräckhistorier är (åtminstone någorlunda) empatiska karaktärer. Det är inte lika trevligt att se dem gå igenom något fruktansvärt om man kan identifiera sig med och/eller empatisera med dem (s. 56).

Publiken måste vara villig att gå med på det som verket visar som verklighet och suspend their disbelief (upphäva/inställa sin misstro/tvivel), annars så går inte historien hem. Detta gäller för all teater och allt berättande. Som publik så måste man vara villig att lyssna och acceptera det som pjäsen ger oss. Utan tro så finns det ingen skräck (King, s. 307).

Det finns tre nivåer man kan skrämman sin publik med: terror, horror, och gross-out (King, s. 39).

Gross-out är ganska själv-sägande: något som inte nödvändigtvis är skrämmande, men obehagligt och äckligt, något som triggat kräkreflexen. Här används blod, kroppsvätskor, och lemmar som lossnar för att väcka reaktioner hos publiken. I skräckfilm så är gore-genren – och dess subgenren som torture porn, splatter och body horror – den genre som använder sig mest av gross-out. Verken av grupper så som Glitcher och 4 floors of whores nuddar också vid gross-out via deras användning av kroppsvätskor (deras hemsidor finns på <https://www.glitcher.info> respektive <https://4floorsofwhores.wordpress.com>).

Horror är ett steg djupare än avsky. Horror får håret i nacken att stå på ända. Horror uppstår då man ser något som inte är som det ska. Som skapare av skräckverk är man automatiskt en "*agent of the status quo*" (King, s. 56). Människor tycker om då saker har ordning, då det finns mönster och tydliga system, då det finns regler som saker och ting följer. Då de reglerna bryts så väcks obehag. Detta är sant socialt, med normer, och i skräckhistorier, då människor börjar bete sig omänskligt eller då varelser som man inte kan förklara mitt i allt finns på riktigt. I denna kategori passar också asymmetri och kusliga dalen (mer känd som "*the uncanny valley*"). Det är ett fenomen först noterat i robotik där då ett objekts design närmar sig mänsklig likhet förändras den från tilltalande till skrämmande (Kendall, 2025)).

Terror är den djupaste nivån av skräck, då man lyckas vidröra något som skrämmer på det psykologiska planet.

Skräck är en instinktiv reaktion, den sitter i nerverna. Skräck är rycket då man hör något som inte passar in i ett ljudlandskap, eller då man ser något i ögonvrån och vänder sig om för att se vad det är. Oro/rädsla är en känsla, den sitter i längre än rycket av skräck. Man sitter och kuvar sig i känslan av oro (Horowitz, enligt Grenstedt, 2015). Horror skapar skräck, terror skapar oro.

Enligt mig så är monstret i John Carpenters film *The Thing* (1982) ett exempel som förkroppsligar alla tre element på ett effektivt sätt. Gross-out kommer fram i hur varelsen ser ut: den är slemmig, och dess kropp ser flådd ut. Horror kommer fram via faktumet att detta helt klart är en varelse som inte borde kunna finnas på riktigt. Den är stor, släpper ur sig fruktansvärda skrik och är ett aktivt hot mot karaktärerna i filmen. Dessutom tillämpas asymmetri i dess design. Den har aldrig bilateral symmetri i sin "sanna" form. Terror skapas med hjälp av varelsens förmåga att ändra sitt utseende. Den kan se ut som vem som helst

av karaktärerna vi följer, och det finns inget effektivt sätt att veta vem den är förklädd som förrän den avslöjar sig själv. Karaktärerna är aldrig säkra, de och vi som publik kan aldrig slappna av. En biolog på teamet gör en simulation som antyder att om varelsen lyckas nå en civiliserad zon så kommer den infektera hela världens population på 27 timmar (Menegaldo, 2019, s. 72) Om de inte lyckas ta livet av monstret så kommer den att förinta mänskligheten.

2.2 H. P. Lovecraft och kosmisk skräck

Howard Phillips Lovecraft föddes 20 augusti 1890 i Providence, Rhode Island. Han har skrivit ett antal artiklar i sin ungdom, han har haft enorm och aktiv brevväxling under majoriteten av sitt liv med ett antal vänner och bekanta, men han har blivit mest känd för sina fiktiva verk och dikter. Efter hans död den 10 mars 1937 samlade två av Lovecrafts bekanta, August Derleth och Donald Wandrei, ihop ett antal av hans historier och publicerade dem som en bok, *The Outsider and Others* (1939), under ett förlag de skapade specifikt för att släppa hans historier, Arkham House. Via Arkham House har flertalet andra verk av och om Lovecraft publicerats. (Joshi, u.å.).

Det finns tre separata subgenrer av skräck som passar in på Lovecrafts verk: Lovecraftian horror, eldritch horror, och kosmisk skräck. Termerna går in i varandra. De är samtidigt både självständiga och svåra att separera från varandra.

Lovecraftian horror är döpt efter Lovecraft själv och refererar till hans verk specifikt och till verk som inspirerats av hans verk. Fokuset är inte på individerna, utan vad de gått igenom. Kärnan är en känsla eller ett fenomen (Lovecraft, 1976, enligt Menegaldo, 2019). Enligt Lovecraft så ska händelsen eller det onaturliga i en "weird tale" inte vara förklarligt via vetenskaperna, för att den slutar att vara konstig då (1971, s. 434). Känslan av mystik från att interagera med det oförklarliga försvinner, för att det är förklarligt i vetenskapliga termer.

Eldritch horror rör vid monstren själva. De är väsen som ofta konstant skiftar form och som inte bryr sig om de gör någon illa. Om de inte är väsen i mänsklig storlek så är de gamla gudar som existerat sen universums början och inte bryr sig om mänskligheten alls. Vi är som insekter eller baciller i jämförelse med dem.

Kosmisk skräck understryker det okända och obegripliga (Hellerman, 2024), känslan av hur liten man är som människa i universum. Kosmisk skräck är också termen som jag själv använt mest då jag beskrivit *Pickmans Modell*. En stor sak för mig har också varit att i kosmisk skräck så sker något som skakar om huvudkaraktärens syn på livet. Hen går igenom något som är ögonöppnande och världsomvälvande, ofta på ett negativt sätt. Hen får kunskap som hen inte vill ha och den förvrider hur hen ser på och interagerar med omvärlden. Det är här som eldritch horror och kosmisk skräck rör vid varandra. Monstren är det som skapar känslan av hjälplöshet. Vi är små i universums helhet, och det finns krafter som skulle kunna förstöra oss om de så mycket som grymtade i sömnen (King, s. 80).

Lovecraft är en inspirationspunkt för ett antal konstnärer: författaren Stephen King, konstnären H. R. Giger (Sowiński, 2023), regissören John Carpenter och hans *Apocalypse* trilogi (*The Thing* (1982), *Prince of Darkness* (1987), och *In the Mouth of Madness* (1994)) (Menegaldo, s. 71), mangakan Junji Ito och hans verk *Uzumaki* (1998) (Winsby, 2006). Sedan 2013 så har ett evenemang vid namn NecronomiCon hållits vartannat år i Providence, som firar weird fiction och konst (*NecronomiCon Providence 2022: A Return to the Capital of Weird*, 2022).

Att sätta upp adaptationer av Lovecraft är komplicerat, delvis på grund av att Lovecraft inte var intresserad av att skriva om folk. Det som intresserade honom var fenomen. Han säger själv i en brevväxling att personer inte intresserar honom, och om inget intresse finns så finns det ingen konst (Lovecraft, 1927). Flertalet av hans karaktärer är därför inte egentligen viktiga eller djupa, de är där endast som vittnen för det förskräckliga.

Det andra problemet är att träffa rätt på vad det är som är skrämmande. Pessimismen i hans författarskap och människans kraftlöshet i universum för med sig en stark känsla som är svår att få fram om man inte lyckas med uppbyggnaden av atmosfären.

Hur iscensätter man något som författaren själv gång på gång beskriver som obeskrivligt? Hur förkroppsligar man något som har en konstant föränderlig kropp? Hur ser man till att det fortfarande är skrämmande då man gett det en form som publiken kan se? Hur möter man förväntningarna som sätts upp i berättandet? Känslan av att vara liten och hjälplös är

något många har känt vid någon tidpunkt i livet, men hur får man fram den känslan på film eller på scenen på ett effektivt sätt?

2.3 Varför tycker man om skräck?

Känslor av stress och ångest är inte något som människor brukar njuta av eller söka efter i vardagen. Då man interagerar med skräck, så får man gå igenom dessa känslor i en säker atmosfär. Vi utsätter oss för skräck för att kunna hantera skräcken i verkligheten bättre (King, s. 27). Man får den känslomässiga och kemiska reaktionen som kommer av att bli skrämmd utan att behöva utsätta sig för verklig smärta. Man får interagera med det obehagliga på ett sätt som är säkert och kontrollerat av en själv.

En till aspekt kring just den psykologiska reaktionen är känslan efter man blivit skrämmd. Då något skrämmande händer så triggas flykt- och kampresponsen. Om man är i en omgivning där man känner sig trygg, så är känslan efter skräckreaktionen ofta en av lugn eller triumf (Cooper-White, 2014). Jag kom undan, jag är okej. Den här efterkänslan är något som en del skräckfans är specifikt ute efter då de interagerar med skräckmedia.

3 *Pickmans Modell* (2025)

Jag har alltid haft svårt att bestämma mig över saker, och att välja vad jag gjorde för konstnärliga delen av slutarbetet var inte ett undantag. Dokumentet med idéer var flera sidor långt, och alla hade potential. Längre funderade jag på att skriva om Neil Gaimans novell *We can get them for you wholesale* (1984) till en monolog. I historien anställer huvudkaraktären Peter Pinter en skadedjursbekämpningsfirma för att ta livet av sin fästmö och hennes älskare. Hela processen slutar i total katastrof då Peter försöker få ett bättre erbjudande med firmans grossistpriser.

Historien var tilltalande, till stor del på grund av Peter själv. Att Peter är som han är leder till hans (och mänsklighetens) undergång. Peter tackar ja till erbjudande efter erbjudande för att han helt enkelt inte kan tacka nej, han älskar en bra deal. Detta skulle aldrig ha hänt någon annan än honom.

Att jag kunde få spela en man var en bonus. Jag har fått spela många kvinnliga roller och en icke-binär roll, men jag hade bara spelat manliga roller i komiskt syfte, aldrig dramatiskt. Nu hade jag ett tillfälle att få göra det.

Den andra stora detaljen var slutet. I slutet av historien ringer Peter en sista gång till firman. Det är sent på natten och han kan inte sova. En tanke har slagit honom som han måste få svar på. Receptionisten vid firman svarar och kopplar honom vidare till agenten han talat med, mister Burke. Peter frågar, teoretiskt, hur mycket det skulle kosta att ta livet av alla på jorden. Burke svarar att det inte skulle kosta något, och att de väntat på att någon ska fråga om det. Han tackar Peter, och lägger på luren. En kort stund senare börjar Peter höra hur någonting rör sig mellan hemmen och hans grannar börjar skrika en efter en. Till sist kommer ljuden fram till Peters dörr, som rivs ner. Peter skriker, historien slutar. Jag kunde se och höra slutet tydligt, och det kunde ha en ordentlig slagkraft om jag lyckades med uppbyggnaden. Jag ville verkligen försöka iscensätta det.

Jag skickade ett mejl till Neil Gaimans litterära agent för att be om rättigheterna för historien, men fick aldrig respons. Jag fick tänka om.

Tanken smög sig på mig. Jag kunde ta en historia av Lovecraft. Jag kände till Lovecraft från förut och alla hans verk är tillräckligt gamla för att ha fri upphovsrätt. Dessutom kunde jag få det som jag älskade med slutet av Gaimans historia: atmosfären. Ganska snabbt landade jag vid verket *Pickman's Model* (1927). En stund bollade jag med idén att iscensätta första Lovecraft historien jag någonsin läst, *The Terrible Old Man* (1921), men jag fastnade hårdare för *Pickman's Model*.

Pickman's Model handlar om Thurber. Han berättar åt sin vän Eliot – läsaren – varför han brutit kontakten med deras gemensamma bekanta Richard Upton Pickman. Alla tre har varit involverade i samma konstklubb, och flera andra medlemmar av klubben har redan brutit kontakten med Pickman. Deras anledningar har oftast varit Pickmans konstiga beteende eller upprörande konstverk i vilka han målar hund-liknande monster. En kväll bestämmer sig Pickman för att bjuda med Thurber till sin studio, som är i källaren av en gammal byggnad. Thurber beskriver tavlorna han sett i byggnaden åt Eliot, och avslutar berättelsen med att avslöja att monstren som Pickman målat av finns på riktigt.

En av de stora aspekterna som fascinerade mig var hur mycket *Pickman's Model* liknade ett annat verk av Lovecraft: *Herbert West—Reanimator* (1922). *Reanimator*, både berättelsen i sig själv och filmatiseringen (*Re-Animator* (1985)), har lett till en hel del HBTIQ-analys. Huvudkaraktären i historien – som är namnlös i novellen, men heter Dan Cain i filmatiseringen – träffar en man som också studerar medicin, Herbert West. West är inte direkt en trevlig person, men han är ett geni då det kommer till det medicinska fältet. Han har hittat ett sätt att återuppliva de döda. Cain blir meddragen – han både hjälper och ser upp till West. De träffas under natten och väcker de döda – alltid män som West själv har valt ut. I historien märker Cain senare att West har börjat betrakta honom på samma sätt som han betraktar de män som de återupplivat (Petrie, 2024).

I stora drag är historierna väldigt lika: den manliga huvudkaraktären som är involverad i ett specifikt ämne (medicin i *Reanimator*, konst i *Pickman's Model*) träffar en annan man som har talang i just det ämnet. Huvudkaraktären blir medsvept i den andra mannens spektakel, och stannar vid hans sida fastän andra i deras närhet bryter kontakten med honom. Huvudkaraktären inser långt senare att det hela gått för långt, och blir tvungen att leva med vad han gjort och upplevt.

Lovecraft var xenofob. Under tiden han bodde i New York klagar han i sina brevväxlingar om utlänningarna som börjat flytta till staden (Joshi, u.å.). Det märks också i ett antal av hans historier, specifikt på hur han beskriver vissa karaktärer som inte är vita amerikaner eller vita européer. Detta faktum ger tekniskt sätt mer stöd till den queera-läsningen av *Reanimator*. Cain börjar beskriva West på samma sätt som Lovecraft beskrivit homosexualitet: som något smittsamt. Detta stödjer den queera läsningen och tas upp som ett argument för den (Petrie, 2024).

Lovecrafts xenofobi tas upp i majoriteten av moderna läsningar och diskussioner om honom, hans verk och verken som inspirerats av honom. Bland annat pressmeddelandet för NecronomiCon (2022) och Petries artikel om *Reanimator* (2024) nämner det. Ett antal av Lovecrafts bekanta var homosexuella (Robert H. Barlow, Samuel Loveman, and Hart Crane) men han verkar inte ha varit medveten om detta faktum. Det har också teoretiserats en del om Lovecrafts egen sexualitet, men det verkar mest troligt att han helt enkelt inte var särskilt intresserad av romantiska förhållanden (*H.P. Lovecraft Misconceptions*. (u.å.)).

Allt detta ledde till att jag vågade stöda min egen queera läsning av *Pickman's Model*. Sättet som Thurber talar om Pickman är intensivt. Han beskriver sig själv som anhängare ("*Before long I was pretty nearly a devotee*") och beskriver hur han lyssnade på Pickman som en "*schoolboy*" (Lovecraft, 1927). Under historiens gång så fördömer Thurber Pickman ett antal gånger, men säger ofta i samma andetag hur stor talang han har och att han är "bästa konstnären [han] någonsin känt" (Bilaga A).

Pickman's Model är nästan skriven som en monolog från början. Den är skriven från en åskådares synvinkel, med huvudkaraktären som berättar om något som hänt åt honom. Texten är också skriven som en person talar: med sidospår, komiska inlägg för att lätta på det tunga, och referat till händelser som Thurber och Eliot gått igenom tillsammans.

Historien – delvis på grund av ålder, delvis på grund av att andra författare inspirerats av Lovecraft – har en del klichéer som är typiska för skräck-genren allmänt och kosmisk-skräck specifikt. Detta är ett problem för att som skräck-fan eller som någon som interagerat med skräck är man/kan man vara medveten om vissa klichéer och det kan förstöra inlevelsen. Man kan förutspå vad som kommer hända till näst. Å andra sidan uppskattar jag också dessa klichéer just på grund av att de är så klyschiga. Exempelvis har huvudkaraktären svårt att beskriva exakt vad det är som skrämmer hen, men hen kan försäkra oss läsare att om hen kunde beskriva det så skulle vi säkert bli drivna till vansinne (King, s. 136). Detta är mycket vanligt i Lovecrafts historier, och i historier som senare inspirerats av honom. Det är också en av anledningarna till att det är svårt att iscensätta Lovecrafts historier, både som film och som teater. Hur visar man något som konstant ändrar form? Hur visar man tavlor som är för realistiska?

Hyperrealismen var något som länge roade mig. Det är effektivt som skräck-element, det sätter i gång läsarens fantasi. Samtidigt som det fungerar för att skapa obehag så påminde det mig om skräckhistorierna jag läst online som tonåring, var monstret såg så verkligt ut att huvudkaraktären nästan kunde sträcka ut handen och vidröra den blodiga pälsen genom datorskärmen (J. C. The Hyena, 2013). Ibland hade jag svårt att ta mig själv på allvar, just på grund av hur det hela påminde mig om tonårs-jag som älskat skräckhistorierna jag läst online. Majoriteten av historierna, då jag återvänt till dem som äldre, har varit överdramatiska. Jag började oro mig för att ta an en lika överdramatisk ton. Tänk om jag tar mig själv på *för mycket* allvar? Det här är ju bara en pjäs, och huvudkaraktären är så

dramatisk från förr, varför skulle någon annan ta det jag skapat på allvar? Jag var tvungen att brottas med rädslan för att vara för pretentiös eller "cringe". Jag fick inte falla in i självironi. Ironi tar kål på ärlighet. Om jag inte litar på det jag skapar så kommer inte publiken att göra det heller.

3.1 Hur skapades skäcken i föreställningen?

Man kan inte kontrollera vad publiken känner. Man kan göra sitt bästa att leda dem åt rätt håll, men man kan aldrig garantera att alla känner det man försöker få dem att känna.

En av de allra svåraste aspekterna av skräck är att balansera mellan att visa skräcken och att inte visa för mycket av den. Monstret är som mest skrämmande då det är någorlunda dolt, då hjärnan själv får fylla i det som inte syns. "Då man själv får skapa monstret så har den ingen dragkedja som löper ner längs med ryggen. Det är ett perfekt monster" (King, s. 139 – 140, fritt översatt från engelska). Detta är ett problem i både skräck-filmer och skräck-teater. Hur visar man monstret åt publiken utan att visa för mycket? Detta var svårt specifikt med *Pickmans Modell*, för att så mycket av skräcken kommer från hur Thurber beskriver tavlorna. Hur tavlorna är "för realistiska" på något sätt. Att måla tavlorna själv eller att be någon att göra dem åt mig var en kortlivad idé. Jag visste själv ganska snabbt att det inte skulle vara lika effektivt som hjärnans egen vilja att fylla i tomheter med det förskräckliga. Nästa idé var tomma tavelramar, som jag hängde upp med hjälp av fiskelina från taket i Blackbox var jag spelade. Idéen att ha en sista, enorm tavelram gömd bakom ett skynke fick bli struken, av den enkla anledningen att det var lättare att skapa den sista tavlan med hjälp av en spotlight vars ljuskägla blev skuren till formen av en tavla.

Min goda vän och klasskamrat Miia Aho, som regisserade mig och var mitt yttre öga och bollplank, kom med idén om att visa varelsena med min kropp. De tre första tavlorna var förkroppsligade med mina händer och mitt ansikte, de två nästkommande med torson och armarna, och den sista med hjälp av min skugga.

Under utbildningen har mitt intresse och uppskattning för fysisk teater utvecklats, men det var ibland svårt för mig. Den sista tavlan var särskilt svår, i och med min spända relation till min egen kropp. Då jag öppnade upp om det åt Miia så sa hon rakt på sak att publiken inte bryr sig om det. De bryr sig om historien jag berättar, inte hur min kropp ser ut då jag gör

det. Där och då var jag irriterad på att jag inte fått sympati, men i efterhand så var det exakt det som jag behövde höra.

Skräcken är å ena sidan tavlorna, å andra sidan Pickman själv. Både tavlornas kvalité och hans beteende får först personerna kring Thurber, och sedan Thurber själv att ifrågasätta om Pickman alls är mänsklig. Han har ett massivt ego och talar nedlåtande om de andra medlemmarna i konstklubben då de inte förstår hans vision (*"Och att tänka sig kontrasten till idag, med såna bleka, ljusrosa hjärnor att till och med en klubb med så kallade konstnärer får rysningar och kramper om en tavla går bortom känslorna av ett te-bord!"*) (Lovecraft, 1927, fritt översatt från engelska). Pickmans familj har rötter i Salem, och en av hans ättlingar blev dömd och hängd för häxeri. En sidokarakter i historien (som blev struken från pjäsen), Doktor Reid, studerar patologi och säger att Pickman håller på att utvecklas på ett sätt som inte är mänskligt (Lovecraft, 1927). Gång på gång så säger historien att det är något onaturligt på gång med Pickman, men säger aldrig vad. I slutet konstaterar Thurber att om han var född i mörker eller om han fann sin väg dit inte har någon betydelse i slutändan (Lovecraft, 1927). Vi läsare får själva fundera på och bestämma om det är arv eller miljö. I och med att Pickman målar det han ser, så antyder också tavlorna att han sett ett antal personer åtminstone bli skadade eller i värsta fall bli döda för att få något att måla av. Han sökte aktivt efter monstren som han beskrev och målade av dem då de anföll eller åt personer.

Jag kände till Kings tre nivåer av att skrämman publiken – gross-out, horror och terror – från förut, och i pjäsen används alla tre nivåer av skräck vid olika tillfällen. Gross-out nivån kommer fram i beskrivningarna på vad varelserna i tavlorna gör (äter människor, trycker sig genom sprickor), och som allra starkast i då Thurber beskriver deras textur. I första tavelramen hade vi en plastcylinder gömd bakom kanten. I den hade vi lagt hårgelé och mörkblå karamellfärg. Innan Thurber beskrev texturen, satte jag fingrarna in i cylindern och skopade upp gelé på och mellan mina fingrar. Hårgelén fastnade mellan mina fingrar och droppade ner på golvet. I andra tavlan, var jag beskrev och gestaltade hur varelserna lärde ett barn hur hen ska äta människor, så kletade jag hårgelén som fanns kvar på min hand i ansiktet.

Horror fick vi in med gestaltningen av tavlorna. Varelserna i tavlorna interagerar med Thurber. De tar honom om halsen, de matar honom, de river omkull honom. Detta är inte

hur en tavla "ska" vara, tavlor brukar vara fast på duken, de ska inte kunna komma ut ur ramen och vidröra åskådaren.

Då människor dök upp i tavlorna så gestaltades de med lodräta linjer och avspända händer, eller med min kropp och ansikte. Mitt ansiktsuttryck som människa var alltid antingen neutralt eller skrämt. Monstren representerades med spända händer och med aggressiva gester. I första tavlan greppade jag mig själv om halsen, i andra tavlan "matade" jag mig själv med handen. I tredje tavlan kravlade monster-händerna över mitt ansikte och tog tag i mitt hår och ryckte mitt huvud bakåt, varefter jag föll ner på knä på golvet. Då jag representerade monstren med min kropp så rörde de sig på ett sätt som verkade obekvämt eller smärtsamt, med skarpa ryckningar och svängar.

En till liten horror detalj var att alla tavelramar var sneda. Detta var något som skedde i misstag då vi hängde upp tavlorna första gången, men vi konstaterade att detta var ett fantastiskt tillägg. Det är liten detalj som känns fel och hjälpte bygga en obehaglig atmosfär.

Terror kommer som starkast fram i epilogen. Det är där som publiken får historiens vändpunkt. Under scen 5 (*Tavlan*) (se bliaga A) beskriver Thurber den sista tavlan som han ser i studion, ett enormt halvfärdigt porträtt med ett lika enormt monster som äter en människa. På tavlan så finns ett papper fastnålat som Thurber tar med sig. I epilogen berättar han att det är det pappret som till sist fick honom att bryta kontakten med Pickman. Pappret på tavlan var ett fotografi som Pickman tagit av monstret som han hade målat av. Monstren som Pickman målar finns på riktigt. Antingen så kan ingen annan än Pickman och hans kamera se dem, eller så gömmer de sig från mänskligheten tills de anfaller.

Det är i den här scenen som förvridningen av världsbilden finns, både för Thurber och för publiken. Vi har just fått ny information om hur världen fungerar: det finns monster som antingen gömmer sig från oss eller är osynliga, och de äter människor. Thurber har fått bekräftat det som flera redan undrat över: Pickman är inte helt mänsklig.

Jag hade länge haft bilden av att alla tavelramar skulle falla i marken då den sista tavlan avslöjades, men jag kom aldrig på något sätt att få det att ske sömlöst. Som vanligt var det lättaste alternativet det bästa: vi kunde klippa av fiskelinan och släppa tavlorna i marken. För att få det att fungera i praktiken så bad vi om hjälp av en studerande från andra året på

Scenkonstpedagoglinjen (YH): Nea Nyman. Hon hjälpte med att klippa fiskelinan till tavelramarna, flyttade på en av väggarna vi hade för att gömma tavlorna, flyttade in ett bord till scen 4, *Källaren* (se bilaga A), och fixade en effekt i prologen och epilogen. Hon gick omkring på scenen och tog bilder med blixtn med en systemkamera. Under både prologen och epilogen hade vi helt mörkt i Blackbox och jag gick närmare publiken medan jag talade. Nea gick omkring i utrymmet och fotade rummet och mig, så publiken såg att jag närmade mig dem men såg mig aldrig gå.

Thurber som karaktär är empatisk till en viss grad. Hans ton gör det svårt att vara alltför empatisk med honom. Han är egoistisk och talar oftast med en intellektuell ton i stället för en känslsam ton. På engelska var Thurbers ton inte ett problem för mig, men på svenska blev den irriterande. Detta var något som vi ändrade till scenframställningen. Texten är inte lika intellektuell som originalet (och det kommer naturliga skillnader i språket då det blivit översatt från engelska till svenska). Vi sökte efter ställen i texten var Thurber tydligt visade känslor, särskilt efter var hans känslor mot Pickman sken igenom, och gjorde vårt bästa att höja dem i skådespelet och textgestaltningen. Personligen, så tror jag också att den intellektuella tonen är ett slags skydd för Thurber. Han talar om det konstnärliga och om tekniken bakom tavlorna för att det är lättare att ta fasta på än att beskriva känslorna de väckt. Han distanserar sig själv från ämnet med flit.

3.1.1 Ambians, ljudmattor och Pickmans röst

Vi skapade två ljudmattor till föreställningen, en som vi spelade i prologen och epilogen, och en som spelades i scen 6, *Sprickan* (se Bilaga A). Båda ljudmattorna tog inspiration av hur varelserna i Pickmans tavlor beskrivs som hundaktiga. Flera av ljuden är just hundar som nosar omkring eller dricker vatten (dessa ljud hittades via freesound.org). Dessutom finns ett antal ljud av mina och Miias fingrar som trummar på bord och stolar, drar med naglarna längs strängarna på en gitarr, och knackar på väggar. Dessa tillsammans skapade en ljudbild av att någon varelse eller varelser gick nära publiken och nosade på dem.

Ljudmattan i prologen och epilogen är en och samma matta. Ljudmattan i scen 6 är en förlängning av denna matta, med några extra ljudeffekter. En av dessa (och en av mina personliga favoritljud vi hittade) är fågelsång som saktats ner och blivit sänkt i ton. Ljudet

är bekant men inte igenkännligt i och med hur den blivit mixad. Det låter inte längre som en fågel, utan någon annan varelse som tjuter eller ylar.

I originalverket finns det en bit var Thurber minns vad Pickman sa till honom innan de åkte till studion, och reciterar honom ord för ord. Längre tänkte vi ha med det som en monolog och ha Pickman själv med på scenen, men vi fick feedback om att det kändes överflödigt och störde pjäsens flyt. I stället för att ha honom med på scenen så fick han vara med som röst. I och med att vi inte hade med honom som en fysisk karaktär, så behövde han något annat att tala igenom. Detta ledde till radion som var med på scenen. Thurber sätter på radion i början av första scenen för att få något att lyssna på i stället för sina egna tankar. Senare så börjar radion brusa, och Pickmans röst kommer fram igenom den. Vi valde radion delvis på grund av mina egna barndomsminnen av att ha letat mellan radiokanalerna och hört fragment av röster, och obehaget det väckte. Den andra anledningen var att det påminde mig om en spirit box. En spirit box är ett verktyg som man använder då man jagar spöken. Spirit boxen hoppar mellan flera olika radiokanaler och snappar upp bitar av tal i bruset (Ashford, 2024).

Jag gjorde rösten för Pickman (till stor del för att jag själv ville göra det). Pickmans röst fick vi arbeta fram. Vi tog inspiration av hur han beskrivs som omänsklig. Den andra och tredje tavlan avbildar bortbytingar. Bortbytingar – changelings på engelska – är människobarn som blir utbytta mot väsen eller troll. Termen refererar till både människobarnet och trollbarnet (Hartman, 2025). Tredje tavlan antyder att Pickman själv är en bortbyting. Om han är en varelse i människoform så har han kanske inte samma biologi som en människa. Med detta i åtanke arbetade vi fram en röst för honom. Pickman talar som om det är svårt för honom att forma orden fysiskt, som att hans muskler inte vill samarbeta med honom då han formar orden. Han talar långsamt så att han får rätt form på alla orden han ska säga. Varje replik började med radiobrus som blev till en ansträngd, utdragen inandning och slutade med en liknande utandning, som smalt in i radiobruset. Radiobruset avbröt och ersatte alltid bakgrundsmusiken. Det blir en oförväntad förändring i ljudlandskapet man vant sig med. Det stod också i kontrast till musiken. Radiobrus har inte samma musikalitet och är inte lika trevligt att lyssna på som musik. En sista effekt är att radion börjar fungera som en spiritbox. Spiritboxen söker sig till och stannar vid kanaler var den upptäcker ljud som låter som tal. Radion gjorde exakt det: då Pickman började tala så bytte den från

musiken till kanalen som Pickman talade igenom i stället, och sedan tillbaka då han tystnade.

4 Problem

Då jag har googlat så har jag hittat flertalet artiklar som handlat om skräckteatern och skräckpjäser som satts upp i Sverige. Gothenburg English Studio Theatre la upp en produktion av pjäsen *Ghost Stories* hösten 2022, och la upp *The Woman in Black* 2013. (GEST, 2022). Profiltatern i Umeå ställde upp en skräckfestival då de var Europas kulturhuvudstad 2014 (Nilsson, 2014). I Malmö så finns det en fri teatergrupp som heter Farozonen, som blivit grundat 2009 av Uppsala Teaters teaterchef Richard Lekander (Uppsala Stadsteater, u.å.), som är känd som en skräckteater-guru (Lagercrantz Spindler, 2013).

I jämförelse så finns det väldigt lite skräckteater på den finlandssvenska teaterfronten. Åbo svenska teater satte upp *Dracula* 2022, och Peik von Essens slutarbete *Fukushimas Spöke* vid NOVIA Scenkonstpedagog-linjen 2023 var en skräckpjäs. Kommande spelår (2025 – 2026) kommer Wasa Teater att sätta upp *02:22 A Ghost Story*. Ett antal teatrar (till exempel Wasa Teater och Åbo Svenska Teater) har satt upp eller kommer att sätta upp spökvandringar eller guideturer (Wasa Teater, u.å.; Åbo Svenska Teater, 2025).

Enligt Ilona, som är en informationsbank för finländsk teater, så verkar det finnas väldigt få skräckpjäser. Sökkriterierna jag använde var ”spelår 2000 – 2025” och ”Uppsättningens språk: Svenska”. Fulla listan av premiärer som kom fram med dessa kriterier finns i bilaga B. Sammanlagt fanns det 825 uppsättningar. Några mordmysterier och pjäser som väcker obehag är med på listan: Peter Snickars pjäs *Under Liten Himmel* vid Wasa Teater 2005; *Clockwork*, en adaptation av Anthony Burgess roman *A Clockwork Orange*, av Viirus / Sirius Teatern 2006; Agatha Christies *Musfällan* som sattes upp av Teater Mars 2008; *Gräset är mörkare på andra sidan*, baserat på Kaj Korkea-ahos bok, av Viirus / Teater 90° 2014. Denna lista är inte perfekt (varken Åbo Svenska Teaters och Wasa Teaters hela repertoar finns med, ÅST har från 2000 till 2020 och WT har från 2000 till 2022), men den verkar visa ett mönster, eller en brist på ett.

Skräckfilmer blir ofta snubbade vid prisutdelningar, till exempel the Academy Awards. Skräckfilmer får ofta beröm och pris för till exempel smink och scenografi, men har ofta otur då det kommer till vinster för skådespeleri eller regi. Fredric March är den enda skådespelare som vunnit Bästa Manliga Huvudroll för en skräckfilm (*Dr. Jekyll and Mr. Hyde*, 1931) (King, 94), och den vinsten är delad med Wallace Beery (*The Champ*). Kathy Bates vann en Oscar för hennes roll som Annie Wilkies i *Misery* (1990), och Ruth Gordon vann en Oscar för bästa kvinnliga biroll för hennes roll som Minnie Castevet i *Rosemary's Baby* (1968). (Shedwick, 2024). Oscarsgalan är förstås inte det viktigaste priset då det kommer till film, och en film är inte dålig för att den inte vunnit en Oscar, men det tyder på ett mönster.

Skräck ses inte som en normal genre. Redan i slutet av 1700-talet var det tal om huruvida skräckromanerna som blivit populära kunde uppmuntra sina läsare till våldsamt och amoraliskt beteende (Leffler, 2001, s. 130). Nu i mera modern tid så har fler och fler studier gjorts om skräck och dess inverkan på publiken. Vissa studier säger att det finns ett förhållande mellan att se på skräckfilmer och att vara/bli mer aggressiv, vissa säger att det inte finns något sådant förhållande (Leffler, 2001, s. 132 - 133). Debatten om huruvida våldsamma videospel alstrar våld i verkliga världen nuddar också vid skräckfilmsdebatten via just våldet.

5 Metod och Material

Enkätstudien kommer att vara kvalitativ, i och med den lilla provstorleken (N = 29). Datan samlas in via en enkätundersökning. Enkäten kommer att kunna fyllas i av de som sett på pjäsen efter att de sett den. De kan antingen svara elektroniskt eller till pappers. Frågorna är samma i bägge formulär.

5.1 Datahanteringsplan

All information som jag samlar in från enkätundersökningen kommer att vara anonym. All information kommer att endast ses av mig för denna studies syfte. All information kommer att bevaras på Novias databas, som är skyddad. All information kommer att förstöras 30.6.2025.

De utprintade formulären kommer att samlas in i en låda som är fasttejpad, så ingen kan få upp den utan att det tydligt syns. Då alla skriftliga svar kommit in, kommer lådan att öppnas och tömmas. Formulären kommer sedan läggas i en mapp som jag kommer att hålla undangömd för andra. Jag kommer personligen se till att ingen annan har tillgång till mappen eller dess innehåll.

5.2 Etiska överväganden

I början av frågeformuläret kommer jag att ha ett formulär för informerat samtycke. Där kommer jag berätta vad frågeformuläret är till för, det vill säga skriftliga delen av mitt examensarbete. Där klargör jag också att all information kommer att vara anonym och att all information endast ses av mig för studiens syfte. Där kommer jag också notera platsen var all data lagras – Novias skyddade databas – och datumet för förstörelsen av alla data – 30.6.2025. I slutet på formuläret för informerat samtycke kommer det att finnas en fråga var svararen får kryssa i antingen ”Ja, jag samtycker till informationen ovan.” eller ”Nej, jag samtycker inte till informationen ovan.”.

5.3 Förväntade resultat

Jag förväntar mig (och hoppas på) att det kommer att finnas ett intresse för skräckteater, kanske inte ett stort och brinnande sådant men åtminstone en nyfikenhet. Jag tror att det finns ett intresse för skräckteater i Svenskfinland, men att det inte helt enkelt inte sätts upp tillräckligt många skräckpjäser för att publiken ska kunna uttrycka och utforska det intresset.

5.4 Enkätens uppbyggnad och frågor

Formuläret för informerat samtycke och frågorna för enkäten finns även i Bilaga C.

Enkäten börjar med formuläret om informerat samtycke. Efter det, så kommer en likert med fyra påståenden. Deltagarna får fylla i hur väl dessa påståenden passar in på dem (Jag håller med, jag håller delvis med, jag vet inte/neutral, jag håller delvis inte med, jag håller inte med). De fyra påståendena är:

1. Jag tycker om skräck.
2. Jag har stött på skräckgenren tidigare.
3. Det finns ett intresse för skräckteater i Svenskfinland.
4. Jag skulle vilja se på skräckteater it framtiden.

Efter det så får deltagarna som interagerat med skräckgenren tidigare fylla i vilken form de interagerat med skräckgenren. Alternativen som finns att kryssa i är böcker, filmer, serier, spel, teater och annat. Om en deltagare svarar annat så finns utrymme för att skriva vad annat refererar till i deras fall.

Efter det så får deltagarna skriva ner om några känslor och tankar väckts under föreställningen.

Till sist kommer det även finnas ett utrymme för "ordet är fritt", var deltagarna får fylla i valfria kommentarer som de vill dela med sig.

6 Resultat

Jag fick sammanlagt in 29 svar, varav 16 var elektroniska och 13 var till pappers. I graferna nedan har jag sammanställt alla svaren.

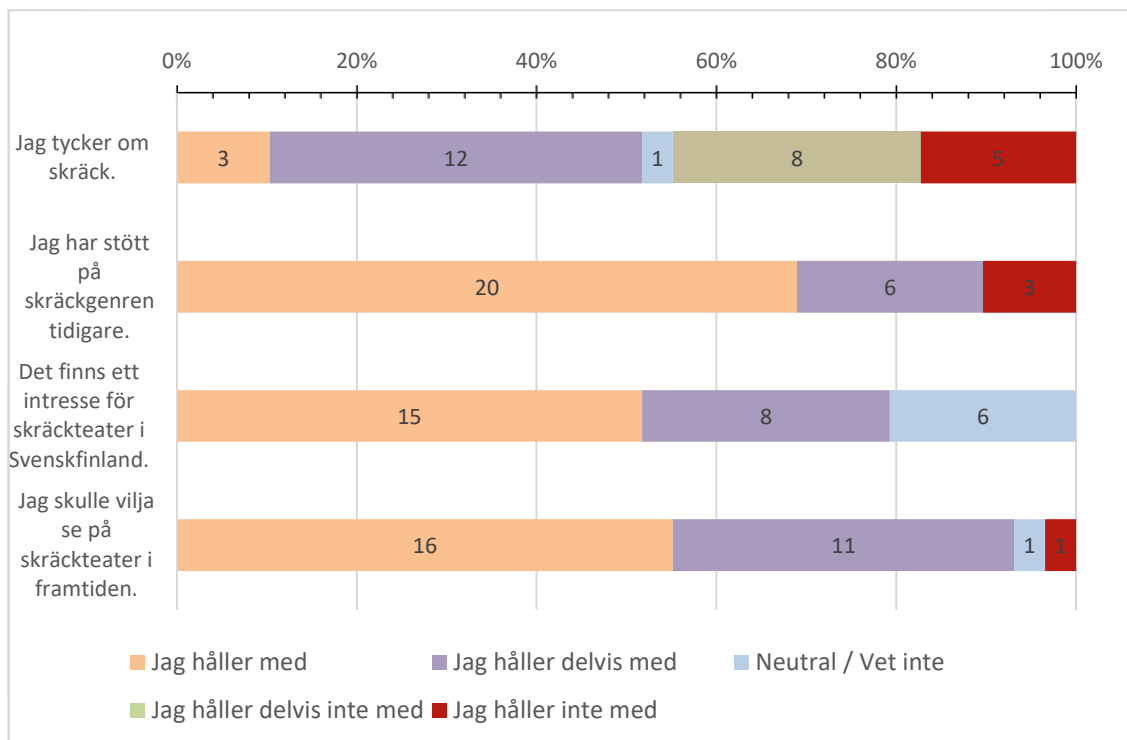

Bild 1. Ett 100% staplat liggande stapeldiagram på svaren till enkätens likert.

Majoriteten av svararna (12 av 29) höll delvis med påståendet "Jag tycker om skräck", tre höll med. 8 svarare höll delvis inte med, medan 5 svarare inte höll med. En svarare svarade neutral/vet inte.

20 svarare hade stött på skräckgenren tidigare, sex svarare höll delvis med. Tre personer höll inte med.

15 svarare tyckte att det finns ett intresse för skräckteater i Svenskfinland, 8 svarare höll delvis med påståendet. 6 svarare svarade neutral/vet inte.

16 svarare höll med påståendet "Jag skulle vilja se på skräckteater i framtiden", 11 svarare höll delvis med, en svarade neutral/vet inte, en höll inte med.

Bild 2. Ett liggande stapeldiagram av svaren på frågan "Om du har stött på skräckgenren tidigare, hur har du stött på den" från enkäten.

Majoriteten av enkätsvararna (26 av 29) hade interagerat med skräckgenren tidigare, och majoriteten av dessa hade gjort det via skräckfilmer (28 av 29 svarande). Efter det var böcker mest sett (22 av 29), sedan spel (20 av 29), serier (19 av 29), och teater (14 av 29). Två svarare hade interagerat med skräckgenren via andra medier, en via audiodrama och en annan via vandrande teater.

I både tankar och "ordet är fritt" (se Bilaga D) så kom det fram några saker flera gånger från olika svarare. 6 svarare kommenterade positivt på att publiken fick föreställa sig monstren själva. 7 svarare tyckte att pjäsen väckt obehag men till en passlig nivå. Många svarare tyckte att ljud- och ljusdesignen i pjäsen varit ändamålsenlig och effektiv, och att atmosfären som skapats varit kuslig. En svarare tyckte att skräck inte var lika effektiv på svenska som på engelska, men hade tyckt om pjäsen trots detta.

7 Diskussion

Jag är positivt överraskad över hur många personer som interagerat med skräckteater tidigare. Detta tyder dock också på att jag själv helt klart har missat sådant, och måste hålla mina ögon och öron öppnare framöver. Jag var också överraskad över att några av svararna

inte stött på skräckgenren alls tidigare. Det finns något spännande med att veta att mitt verk har varit deras ingång till genren (och jag hoppas att det väckt ett intresse för att konsumera mer konst inom genren eller med liknande element).

Jag är också exalterad över hur många svarare som (kanske) skulle vilja se på mera skräckteater i framtiden (27 sammanlagt).

Kommentaren om att skräck är mer skrämmande på engelska än på svenska var intressant. Detta är något som jag hållit med om som yngre, men jag har ingen aning varför jag kände så då. Detta kunde vara något att läsa sig in på (Är det specifikt att engelska är läskigare än svenska eller är det att ett språk man inte talar som modersmål känns mindre välkomnande? Kan det vara på grund av att så mycket populär skräckmedia är specifikt engelsk?).

8 Sammanfattning

Lättaste sättet att skapa intresse för en viss typ av konst är genom att skapa den typen av konst. Man kan inte konsumera konst som inte finns, och om man vill att en viss typ av konst som inte finns (eller som det finns lite av) ska finnas, så är det lättast att skapa den själv. En av enkätsvararna skrev i "ordet är fritt" att de tycker att jag lyckats hitta en nisch som kan locka publik till teatern. Det är något som jag kommer att hålla nära hjärtat framöver. Jag har hittat ett ämne och en genre som jag kan och vill fördjupa mig och i lära mig ännu mera om. Jag har hittat ett flertal böcker om ämnet som jag vill läsa eller läsa igen. Jag har hittat något som är tilltalande för mig och som är tilltalande för andra också.

Nu under skrivprocessen så har några teatrar släppt info om sina kommande spelår och några har med skräckpjäser i sin repertoar! Som jag nämnde i teorikapitlet så kommer Wasa Teater att sätta upp *02:22 A Ghost Story*. Åbo Svenska Teater kommer sätta upp en rundvandringföreställning i tid till Halloween (Åbo Svenska Teater, 2025). I och med att skräck (som allt annat) går i trender så kan det vara att vi är på väg ut ur en svacka och in i en ny fas var skräck blir mer populärt och mainstream igen. Med denna trend och svaren på enkäten i åtanke så vågar jag säga att det verkar finnas ett intresse för skräckteater i Svenskfinland.

8.1 Utveckling av studien

Om jag i framtiden skulle utveckla studien, skulle jag försöka få en större provstorlek. Detta kan göras antingen via att göra ett nytt frågeformulär som inte nämner något om pjäsen och dela det till exempel på sociala medier för att få in fler svar, eller genom att spela pjäsen flera gånger för att få mera publik som kan reagera och tycka till om det hela. Man kan också göra båda två för att se om det finns skillnader i svaren mellan de som inte sett pjäsen och de som sett på den (kanske att få interagera med skräckteater kan leda till ett ökat eller förminskat intresse). (Ett annat alternativ för utveckling är att se om det finns skillnader mellan den finlandssvenska teaterpubliken och den finska, eventuellt också teaterpubliken i Sverige.)

Jag inser nu i efterhand att jag borde ha förtydligat några saker i enkäten. Mina formuleringar kan göras tydligare på flera ställen. Jag borde specificera att jag menade TV-serier i listan på skräckmedia. I mitt huvud så är "serier" så självklart ett referat till TV-serier, men det är inte självklart för alla. Jag borde också ha haft med spökvandringar och guidningar i listan på skräck-media, likaså "haunts", attraktioner som sätts upp specifikt för att skrämna folk.

Jag skulle också behöva göra frågorna mera djupgående! Jag har som impuls att alltid försöka uttrycka mig så kort och koncist som möjligt. Förstås är det bra att vara det, men ibland blir det ett hinder. I detta fall var det så.

En sista sak jag skulle göra är att vara i kontakt med olika teatrar och fråga om deras syn på och åsikter om skräckteater. Det är något som jag länge funderade på, men mina funderingar blev aldrig till handlingar. Det skulle vara nyttigt och ögonöppnande att fråga till exempel de som väljer olika teatrars repertoarer om det finns en anledning till att skräckpjäser inte väljs lika ofta.

8.2 Utveckling av *Pickmans Modell*

Pickmans Modell lyckades med vad Leffler och King säger att är poängen med skräckhistorier, den skrämde publiken. Jag känner dock att jag kunde ha lyckats bättre med att ha en underliggande historia. Det är den stora grejen jag skulle ändra om jag satte upp *Pickmans Modell* igen. Jag har en tendens att ta saker och ting bokstavligt, och läser ofta in

djupare meningar och undertexter först senare i processen. En djupare tanke fanns från första början. Historien för mig var väldigt tydligt om hur Thurber kämpar med sitt eget beteende, att han skäms över att han inte bröt kontakten med Pickman, att han fortsätter att sätta honom på en piedestal för att han antingen ännu är förblindad av idén av den stora konstnären Pickman eller för att skydda sig själv. Förstås att han inte bröt kontakten direkt, Pickman var ju så duktig. Förstås att han ännu ser upp till honom, ingen kan klandra honom för det, han var ju bra på det han gjorde.

En läsning som smög sig på var hur historien påminde mig om å ena sidan våldtäktskulturen, å andra sidan politisk extremism. Historien påminde mig om en specifik relation jag haft tidigare. Personen som jag kände sa en del saker och skämtade om en del grejer som inte var helt okej, men jag trodde inte att hen menade det på riktigt, inte på *det sättet*. Sen insåg jag senare, då det gick över en gräns, att hen faktiskt menade det som hen sa. Jag insåg för sent, eller åtminstone senare än andra. Skämten och kommentarerna hade alltid haft en underliggande sanning som aldrig yttrades högt. Efter insikten kom skammen över att jag inte förstätt eller velat förstå för att personen i fråga var en vän. Om hen gjort så där och jag varit okej med det, vad sa det om mig? Det var lättare i ögonblicket att anta att det inte var så allvarligt i stället för att utmana det eller att bryta kontakten.

Det här skulle också ha varit en spännande infallsvinkel, och en relevant sådan, men jag fegade ur. Jag litar inte ännu på min kapacitet att berätta om emotionella saker som jag själv gått igenom med mina egna ord. Det känns som om min ton är fel, som att det hela blir för nära och personligt. Det känns mer som ett skrik på hjälp och förståelse än ett försök att tala om ämnet. Då jag litar på mig själv bättre och mina skriv- och skådespelerikunskaper förbättrats så kanske jag kan återvända till denna infallsvinkel, antingen för detta verk eller ett annat sådant.

I originalet av *Pickman's Model* använder Pickman ett skällsord för italienare och spanjorer, och säger att han "inte tror att tre levande nordiska män förutom [han] själv" sett huset han använder som studio (Lovecraft, 1927, fritt översatt från engelska). Jag funderade en stund på att ha kvar kommentarerna för att förhöja Pickmans negativa aspekter och Thurbers blindhet till dem men jag strök det i slutändan.

En annan sak jag skulle ändra i berättandet är att göra homoerotiken tydligare. Den var en av de stora anledningarna till att jag tyckte om historien, och den skulle ha förtjänat att skina igenom ännu starkare. Detta kan förstärkas genom mitt eget skådespeleri och textgestaltning, men jag skulle också kunna ha gjort den tydligare genom andra medel.

I början av processen hade jag funderat på att använda instrumentala versioner av kärlekslåtar som Thurbers musikaliska tema (*Everybody loves somebody* av Dean Martin (1964), *Something Stupid* av Frank Sinatra och Nancy Sinatra (1967)). Anledningen till att jag ville ha dem var både för att förtydliga homoerotiken och för att lägga mer vikt på Thurbers kluvna känslor gentemot Pickman med hjälp av kontrasten mellan kärlekssånger och allt det fruktansvärda som Thurber talar om. Jag kunde inte bestämma om jag ville ha dem med eller inte, för att jag var rädd för att det skulle vara för på näsan.

Jag hade också funderat på att ha någon liknande sång med i epilogen. Låten som jag hade i åtanke som längst var *We'll meet again* av Vera Lynn (1939), och en kort stund *I do, I do, I do, I do, I do* av ABBA (1975). Jag tyckte om tanken att ha med något som passade in med Thurbers tema, men som antydde på att Pickman kanske ännu var vid liv. Hans öde lämnas öppet i både historien och pjäsen. I slutändan valde jag ingendera på grund av rädslan av att vara för på näsan eller att förstöra atmosfären som blivit uppbyggd. I stället hade vi ljudmattan från prologen.

En annan sak jag gärna skulle göra, delvis för skojs skull och delvis för nyfikenhetens skull, är att göra ett audiodrama av verket. I formatet av ett audiodrama så skulle jag inte behöva fundera på hur jag skulle iscensätta varelserna som Thurber beskriver. Man behöver inte visa monstret i ett audiodrama på samma sätt som man behöver visa det i en iscensatt pjäs. Det skulle också vara spännande att veta vilken som publiken skulle föredra, audiodramat eller det iscensatta dramat – och varför.

Slutligen, så skulle jag fortsätta att leka med och lära mig mera om att använda ljudeffekter. Till exempel så vore det spännande att tillämpa 3D-ljud, ljudeffekter som låter som om de kommer från ett specifikt håll eller ett specifikt ställe. Vi tillämpade detta i en mindre skala i Blackboxen. Ljudsystemet i Blackbox består av två högtalare, en till vänster och en till höger uppe i trussen närmast publiken. Vi kunde leka med panoreringen (ljuden kunde komma ur båda högtalarna, någondera, eller flyttas från ena till den andra), men det vore

häftigt att testa att få ljud som låter som att de kommer från specifika ställen i spelområdet. Denna effekt skulle också vara möjlig att skapa genom att ha fler högtalare. En annan sak med ljudarbete är att fortsätta arbeta med "ambience", bakgrundsljuden till föreställningen. Bakgrundsljud, som namnet säger, är ljud man hör i bakgrunden (Filmmakers Academy, 2021). Till exempel, om en scen är i en park på våren eller sommaren så kan det finnas vind och fågelkvitter som bakgrundsljud. Bakgrundsljud hjälper åskådaren att sätta sig i scenens kontext bättre, och hjälper dem bli investerade. Vi använde två låtar som bakgrundsljud, en jazz-låt åt Thurber och en mer frånstötande jazz-låt åt Pickman, och ljudmattorna. I scen 5, *Tavlan* (se Bilaga A), så fanns det ingen musik. Effekten av verklig tystnad då man vant sig med någon form av svagt bakgrundsljud är påtaglig. Det vore också intressant att använda infraljud. En del skräckfilmer tillämpar infraljud i sin ljuddesign eller underscore. De är för låga för människan att höra (19 hertz och under), men man kan ändå känna av dem om de spelas tillräckligt högt. Tonerna kan skapa obehag eller ångest hos åhöraren (Zarrelli, 2016). Det skulle vara spännande att få prova det och se effekten i verkliga livet, särskilt implementerat till teater i stället för på film.

Referenser

Ashford, S. (2024, 31 oktober). What Is A Spirit Box? *spiritshack.co.uk*. Hämtad från <https://www.spiritshack.co.uk/blog/ghost-hunting-equipment/what-is-a-spirit-box/?srsltid=AfmBOoqFWppWeVIC6QkCuL1FzbHnmaSCI9Ksf2Sdwqd1H3Yv0v7YLIWv>

Carpenter, J. (Regissör). (1982). *The Thing* [Film]. USA: Universal Pictures.

Cooper-White, M. (2014, 15 oktober). This Is Why We Love To Scare Ourselves Silly. *Huffpost*. Hämtad från https://www.huffpost.com/entry/science-of-fear-why-we-love-to-scare-ourselves_n_5976266

Derleth, A. & Wandrei, D. (1971). *Selected Letters III*. Sauk City: Arkham House.

Filmmakers Academy. (2021, 16 juli). AMBIENT SOUND. Hämtad från <https://www.filmmakersacademy.com/glossary/ambient-sound/>

GEST. (2022). *Vad är du rädd för...? Skräckteater på Gothenburg English Studio Theatre i höst*. Hämtad 2025-04-12. <https://www.mynewsdesk.com/se/gest/pressreleases/vad-aer-du-raedd-foer-dot-dot-dot-skraeckteater-paa-göthenburg-english-studio-theatre-i-hoest-3190874>

H. P. Lovecraft Misconceptions. (u.å.). <https://www.hplovecraft.com/life/myths.aspx>

Hartman, H. (2025, 20 mars). Bortbyting – ett mänskligt folktroväsen. [Blogginlägg]. Hämtad från <https://blogs.abo.fi/etnologi/category/folkstro/>

Hellerman, J. (2024, 10 juni). The Ultimate Guide to Horror Subgenres. *No Film School*. Hämtad 2025-04-10, från <https://nofilmschool.com/horror-subgenres>

Hellerman, J. (2024, 15 april). What Is the Cosmic Horror Genre? *No Film School*. Hämtad från <https://nofilmschool.com/cosmic-horror-definition>

Horowitz, S. S. (2012) *The Universal sense*. New York: Bloomsbury USA

J. C. The Hyena. (2013) *Sonic.exe*. <https://www.creepypasta.com/sonic-exe/>

Joshi, S. T. (1995). *Miscellaneous Writings*. Sauk City: Arkham House

Joshi, S. T. (u.å.). *Howard Phillips Lovecraft: The Life of a Gentleman of Providence*. [Online]. Hämtad från <https://www.hplovecraft.com/life/biograph.aspx>

Kendall, E. (2025). Uncanny Valley. I *Encyclopedia Britannica*. Hämtad 22 april, 2025, från <https://www.britannica.com/topic/uncanny-valley>

King, S. (2012). *Danse macabre*. Hodder Paperbacks.

Lagercrantz Spindler, Y. (2013). Skräck invaderar scenkonsten. *Scen & film*, 7, 14 – 17. URL: <https://scenochfilm.se/wp-content/uploads/2016/02/Scen-film-nr-7-2013.pdf>

Leffler, Y. (2001). *Skräck som fiktion och underhållning*. Studentlitteratur.

Lovecraft, H. P. (1921). In Defence of Dagon: The Defence Remains Open!. In S. T. Joshi (Ed.), *Miscellaneous Writings* (sidor fattas). Sauk City: Arkham House.

Lovecraft, H. P. (1927). *Pickman's Model*. The H. P. Lovecraft archive. [online]. Hämtad från: <https://www.hplovecraft.com/writings/texts/fiction/pm.aspx>

Lovecraft, H. P. (1971) *Selected Letters 1929-1931*. Derleth, A. & Wandrei, D. (Ed.). Sauk City: Arkham House.

Lovecraft, H.P. (1976). *Selected Letters. Vol. V*. Sauk City: Arkham House.

Menegaldo, G. (2019). H. P. Lovecraft on screen, a challenge for filmmakers (allusions, transpositions, rewritings). *Brumal. Research Journal on the Fantastic*, 7(1), 55–79. <https://doi.org/10.5565/rev/brumal.591>

NecronomiCon Providence. (2022). *NecronomiCon Providence 2022: A Return to the Capital of Weird*. Hämtad 16-04-2025 från <https://necronomicon-providence.com/wp-content/uploads/2022/03/NecronomiCon-press-release-March-2022-.pdf>

Nilsson, A. (2013, 14 mars). Skräckteatern får egen festival i Umeå. *SVT Nyheter*. Hämtad från <https://www.svt.se/kultur/skrackteatern-far-egen-festival>

Petrie, R. (2024). The Homoerotic History of Re-Animator (Part I). *Medium*. <https://medium.com/@thegorezone/comrades-in-science-the-homoerotic-history-of-re-animator-part-i-f8bf3f2785e8>

Uppsala Stadsteater. (u.å.). *Rikard Lekander blir ny teaterchef/vd*. Uppsala Stadsteater.
<https://www.uppsalastadsteater.se/rikard-lekander-blir-ny-teaterchef-vd/>

Shedwick, G. (2024, 6 mars). The Complete History of Horror Movies at the Oscars. *Collider*. Hämtad från <https://collider.com/oscars-horror-movies/>

Sowiński, R. (2023). HR Giger Necronomicon and Biomechanical Nightmares - Admind. Admind. <https://admindagency.com/blog/hr-giger-necronomicon/>

Wasa Teater. (u.å.). Spökenas lustgård – guidning i Wasa Teater. <https://www.wasateater.fi/feature/wasa-teater-spokenas-lustgard/>

Winsby, M. B. (2006). Into the Spiral: A Conversation with Japanese Horror Maestro Junji Ito (M. Takano, Trans.). *78 magazine*, 3 (1). Arkiverad vid <https://web.archive.org/web/20210624124821/http://www.78magazine.com/issues/03-01/arts/junji.shtml#expand>

Åbo Svenska Teater. (2025). *Mörka trappor, kalla korridorer*. Hämtad 2025-04-09, från <https://abosvenskateater.fi/repertoar/morka-trappor-kalla-korridorer-rundvandring/>

Zarrelli, N. (2016, 31 oktober). How the Hidden Sounds of Horror Movie Soundtracks Freak You Out. *Atlas Obscura*. Hämtad från <https://www.atlasobscura.com/articles/how-the-hidden-sounds-of-horror-movie-soundtracks-freak-you-out>

Bilagor

Bilaga A: Manuskript, Pickmans Modell

PICKMANS MODELL

Översatt och bearbetad av Sissel Englund.

Bearbetad från *Pickman's Model* (1927) av Howard Phillips Lovecraft.

Roller:

THURBER (han/honom): Medlem av Konst Klubben. Vän med Pickman; förtjust i honom och hans konst.

PICKMAN (han/honom): Syns aldrig på scenen, talar via radion (likt en Ouija board eller en spirit box). Försvunnen, ingen vet vart han farit (eller om han är vid liv). Före detta medlem av Konst Klubben. Konstnär, realist.

Prologen

Svart.

En ljudmatta börjar spela. Skrapande ljud och något som nosar omkring.

Någon går omkring på scen och tar foton med en kamera, blixtpå.

Medan Thurber talar, så närmar han sig publiken.

THURBER:

Det blev en vana för mig att tala med Pickman ganska ofta. Han visade flera tavlor och teckningar åt mig, skisser som skulle ha fått honom sparkad ur klubben om någon annan av medlemmarna skulle ha sett dem. Ganska snabbt så var jag en anhängare. Jag lyssnade på honom i timtal som en skolpojke om konstteorier och funderingar som skulle ha kvalificerat honom för sinnessjukhuset. Han påstod att det fanns ett nätverk av tunnlar som höll vissa gamla byggnader i kontakt med varandra, och gravgårdarna och havet.

Min hjältedyran, tillsammans med faktumet att folk började ha mindre och mindre med honom att göra, fick honom att vara konfidentiell med mig. En kväll så sa han att om jag var tyst om saken och inte för överkänslig, så kunde han visa mig något – något magstarkare än det han hade hemma hos sig.

Ljudmattan slutar spela.

SCEN I: Leopold Ernest Thurber

Ljusändring, varmt.

Thurbers lägenhet. På scenen finns en stol och ett bord med en radio. Längre bak på scenen finns det två svarta väggar.

Thurber sitter på stolen. Vrider sina händer.

THURBER:

Du behöver inte tro att jag är galen. Om jag inte tycker om att åka med metron så är det mitt problem. Vi kom ändå fram snabbare med taxin.

Jag vet att jag är mer nervös än när vi träffades förra gången, men du behöver inte försöka diagnostisera mig med något. Det finns många anledningar, och jag tror att jag har tur att ha förståndet i behåll. Jag förstår inte varför du förhör mig.

Om du måste få veta, så ser jag inte varför du inte skulle få. Kanske du borde veta. Du har ändå skrivit åt mig som en orolig förälder sen du hörde att jag börjat bojkotta Konstklubben och undvika Pickman. Nu då han försvunnit så vågar jag fara till klubben nu som då, men mina nerver är inte vad de har varit tidigare.

*Thurber stiger upp från stolen och går till bordet med radion.
Drar ut antennen, söker efter en station.*

Jag vet inte vad som hänt med Pickman, och jag vill inte gissa. Polisen får hitta vad de kan – det kommer inte att vara mycket, baserat på att de inte vet om hans studio. Joo, jag vet varför han upprätthöll den. Jag kommer till det. Jag tror att du kommer att förstå sen varför jag inte varit i kontakt med polisen. De skulle be mig att leda dem dit, men jag skulle inte kunna fast jag skulle minnas vägen. Det fanns någonting där – och nu kan jag inte använda metron eller gå ner i källare nå mer.

Thurber sätter på radion. Jazz (Hemtrevlig) börjar spela. Han går tillbaka till stolen.

Morbid konst chockerar inte mig, och då en man har samma geni som Pickman hade så var det en ära för mig att känna honom, oavsett vilket håll hans konst for åt. Boston hade aldrig en större konstnär än Richard Upton Pickman. Jag sa det då och jag säger det nu, och jag flyttade mig inte en millimeter, heller, då han visade upp "Lik-ätaren". Tvärtom. Min beundran för honom bara växte. "Lik-ätaren" var en fantastisk prestation. Som du minns så ville klubben inte visa upp den, och inget museum i stan ville acceptera den som gåva, och ingen ville köpa den heller, så Pickman hade den i sitt hem tills han for. Nu har hans pappa den i Salem – du vet ju att Pickman har rötter i Salem. Han hade en förfader som blev hängd för häxeri 1692.

Det krävs djupsinnig insyn till naturen för att tillverka konstverk som Pickmans. Vad som helst för tidningsomslag kan kasta färg omkring sig och kalla det en mardröm eller häxsabbat eller porträtt av djävulen, men bara en konstnär kan göra en sådan sak skrämmande och verklig. Bara en riktigt konstnär vet anatomin av det fruktansvärda och fysiologin av skräck – den exakta typen av linjer som knyter sig till dolda instinkter och medfödda rädslor, och de rätta färgkontrasterna och ljuseffekterna som väcker känslan av det bisarra. Jag behöver inte förklara för dig varför Fuselis tavlor får oss att rysa medan en spökhistorias-titelsida får oss att skratta. Det finns något som de typerna fångar – bortom livet – som de kan få oss att fånga också, för ett ögonblick. Pickman hade det som ingen tidigare någonsin haft, eller – jag hoppas innerligt – som någon någonsin kommer ha igen.

Du minns att Pickmans ess var ansikten. Om jag någonsin skulle ha sett vad Pickman såg – men nej! Herregud, jag skulle inte vara vid liv om jag sett det som den människan såg! Om han alls var en människa.

*Ljusändring, radio ljus. Störning från radion börjar spela och tar slut.
Ljusändring, varmt.*

SCEN II: Hemmet

THURBER:

Det fanns inte mycket för mig att göra efter den harangen än att fysiskt hålla mig själv från att springa till närmaste tomma taxi.

Thurber flyttar stolen bredvid radio-bordet. Mimar med handen hur han och Pickman gått längs stolsryggen.

Vi böt till spårvagnen, och kring tolv gick vi längs vattnet. Jag höll inte koll på tvärgatorna, och kan inte säga vilka det var vi gick längs med. När vi svängde av, var det för att gå längs den äldsta och smutsigaste gränden jag sett i mitt liv. Från den gränden, svängde vi in på en ännu smalare gränd utan något ljus alls. Inte länge efter det, så kom vi fram till en uråldrig, maskäten dörr. Han låste upp den, ledde in mig, och tände en oljelampa.

Ljusändring, radioljus.

PICKMAN:

Känn dig som hemma.

Ljusändring, grönt. Jazz (Obehaglig) börjar spela. Den främre väggen har flyttat sig och avslöjat tre tavelramar. Thurber står en bit ifrån dem.

THURBER:

Jag är vad en vanlig människa skulle kalla ganska "hårdkokt", men jag måste medge att tavlorna i det där rummet gjorde mig illamående. Bakgrunderna var gamla kyrkogårdar, djupa skogar, klippor vid havet, tegel tunnlår, gamla rum, eller valv av murverk. Vansinnet och vidunderligheten fanns i figurerna i förgrunden – för Pickmans konst var i allra högsta grad en av demoniska porträtt.

Thurber går till tavelramen närmast honom. Han börjar visa med händerna vad tavlan avbildar.

Figurerna var aldrig helt mänskliga. De flesta av kropparna, oftast tvåbenta, hade en framåtlutning, och en hundlikform. Texturen på deras hud var otrevlig. Oftast åt de. Ibland var de i grupper på gravgårdar eller i underjordiska gångar, och verka ofta slåss över sina byten. I vissa av bilderna hoppade varelserna in genom öppna fönster under natten, eller satt på sovande personer, med tassarna runt deras halsar. En kanvas visade en ring av dem runt en häxa som blivit hängd. Hennes ansikte hade en likhet med deras.

Tro inte att det var de här otäcka med tema och miljö som gjorde mig svimfärdig. Jag är inte ett barn, jag hade sett mycket liknande tidigare. Det var ansiktena, de där förbannade ansiktena, som grinade och saliverade ut ur dukarna!

Thurber sätter sig och visar vad den andra tavlan avbildar.

Det fanns en tavla som hette "Lektionen". Kan du tänka dig en hukande cirkel av hundvarelser i en kyrkogård som lär ut åt ett litet barn hur den ska äta som de äter? Det är väl

priset för en bortbyting – du vet väl om de gamla myterna om väsen som lämnar sin avkomma i utbyte mot mänskobarn – hur de växer upp. Efter det började jag se ett förhållande mellan de mänskliga och omänskliga varelserna. Pickman höll på att etablera en koppling. Hund-sakerna var utvecklade från människor!

Ställer sig upp och stiger till den tredje tavlan, visar vad den avbildar.

Jag hade knappt hunnit börja fundera på vad som hände med bortbytingarna som lämnades med mänskligheten då jag såg en annan tavla. Den visade en familj kring ett bord medan fadern läste ur bibeln. Varje ansikte visade nobilitet och vördnad, utom ett, som utstrålade helvetets hån. Det var en ung man, deras bortbyting – Pickman hade gett honom en märkbar likhet till sig själv.

SCEN III: Rummet

Ljusändring, radio ljus.

PICKMAN:

Kanske du vill se mina moderna studier?

Ljusändring, grönt. Jazz (Obehaglig) börjar spela. Den bakre väggen har försvunnit, och avslöjat två nya tavelramar.

THURBER:

Jag hade inte kunnat ge honom någon av mina åsikter - jag var för mållös av skräck och avsky – men jag tror att han förstod och kände sig smickrad.

Thurber går till de två bakre tavlorna. Visar vad tavlorna avbildar, först den översta och sen den nedersta.

Det fanns en tavla som hette "Tunnelbaneolycka", var en flock av varelser kravlade upp ur en spricka i marken på metron och attackerade en hop av människor på plattformen.

En annan tavla visade ett tvärsnitt med myrlika arméer av varelser som pressade sig genom hålor i marken. En mängd av bestarna trängdes runt en guidebok och läste högt. Varje ansikte var så förvrängt med bullrande skratt att jag nästan kunde höra dess eko.

Thurber stiger bort från tavlorna. Närmar sig publiken medan han talar, vrider sina händer.

Medan jag samlade mig, började jag analysera min avsky. För det första, var de här sakerna avstötande på grund av grymheten som de visade i Pickman. Karl'n måste vara en fiende mot mänskligheten för att få sådan glädje i tortyren av hjärnan och köttet. För det andra, så skrämde de mig på grund av deras... mäktighet. Pickman fick ingen av sin kraft från användningen av selektivitet eller absurditet. Konturerna var skarpa och levande, detaljerna var nästan plågsamt definierade.

Det här var ingen vanlig konstnärs tolkning av vad vi ser; det här var kaos, kristallklart i skarp objektivitet. Han reflekterade någon stabil och väletablerad skräck-värld som han såg helt, precist. Bara han vet vad för värld det kan ha varit.

En sak var klar: Pickman var i varje avseende – i teorin och praktiken – en grundlig, noggrann, och vetenskaplig realist.

SCEN IV: Källaren

Thurber börjar backa, ljuset sänks sakta ner tills det blir svart.

THURBER:

Efter det ledde han mig djupare in i källaren. Gången var smal, låg i tak, och blev mörkare för varje steg vi tog. Jag kunde känna min puls slå mot trumhinnorna. Mitti allt tog han fram en ficklampa och vände den till ett hörn, var han avslöjade en spricka i väggen. Mörkret i sprickan slukade åt sig ljuset från ficklampan.

*Thurber tar fram en ficklampa ur fickan, lyser upp sprickan i fråga.
Ljusändring, radio ljus.*

PICKMAN:

Det där är den typen av sak jag talade om tidigare – en öppning för nätverket av tunnlar.

Ljusändring, black. Thurber vänder ficklampan från sprickan till sig själv.

THURBER:

De halvfärdiga bilderna på stafflierna eller mot väggarna var lika hemska som de färdiga tavlorna och visade konstnärens omsorgsfulla metoder. Scenerna var skissade med extrem vård, och de uppritade styrlinjerna berättade om den hårfina exaktheten som Pickman använde för att få rätt perspektiv och proportioner. Mannen var bra – jag säger det ännu, fast jag vet vad jag vet.

*Thurber märker ett bord med en kamera bredvid honom. Tar kameran i handen, lyser med ficklampan på den.
Ljusändring, radio ljus.*

PICKMAN:

Jag använder den för att fånga bakgrunder, så att jag kan måla dem från fotografiet i studion. Ett fotografi är precis lika bra som en verklig scen eller modell för oavbrutet arbete. Jag använder dem regelbundet.

SCEN V: Tavlans

Ljusändring, black.

Ett spott ljus i form av en tavla kommer sakta på, med ett knycklat papper fast på väggen som lysas upp.

Thurber ser på ljuset. Vänder sig om. Ser ramen. Reagerar.

THURBER:

Jag vet inte hur mycket som var verkligt och hur mycket som var fantasi.

Thurber närmar sig tavlan. Visar med hjälp av skuggorna som skapas med spotten vad som tavlan avbildar.

Det var en kolossal och namnlös vanhedelse med röda ögon. Den höll i sina beniga klor någonting som varit en människa, och den gnagde på dess huvud som ett barn knaprar på en polkagris. När man såg på den kändes det som att den vilket ögonblick som helst kunde släppa sitt byte och söka efter en saftigare mumsbit.

Men fan, det var inte motivet som gjorde det till en sådan källa av panik – inte hundansiktet med spetsiga öron, blodsprängda ögon, platt näsa och dreglande läppar. Inte de fjälliga klorna eller den mögel-täckta kroppen – inget av dem.

Det var tekniken, – den förbannade, gudlösa, onaturliga tekniken! Jag tror inte att jag någon annanstans sett livets andedräft så smält in i en målarduk. Jag visste att bara ett upphävande av naturens lagar kunde låta någon måla något sådant utan en modell.

Thurber ser pappret på väggen. Han går fram till den och tar ner den. Han ställer sig i ljuset från spotten för att veckla ut det.

SCEN VI: Sprickan

Ljusändring, fade to black. Audio-scen.

Thurber skriker. Pickman hyssjar honom.

En ljudmatta börjar spela: skrapande, knaprande, ljudet av något som nosar omkring, en serie bräken. I mörkret faller borden omkull och tavelramarna ner.

Ljudmattan avbryts av tre skott.

Ljusändring, radio ljus.

PICKMAN:

Jävla råttor! Fan vet vad de äter. Vad det än är, så måste det ha tagit slut, för de var djävulskt glada på att komma ut. Ditt skrikande uppviglade dem, tror jag. Det är bäst att vara försiktig i sådana här gamla ställen.

EPILOG

Svart.

En ljudmatta börjar spela. Skrapande ljud och något som nosar omkring.

Medan Thurber talar, så närmar han sig publiken.

THURBER:

Det var slutet på nattens äventyr. Pickman hade lovat att visa mig stället, och det hade han gjort. Jag talade aldrig med honom igen.

Nej, det var inte tavlorna som fick mig att bryta kontakten med honom – fast det var tillräckligt för att få honom utfrysad från majoriteten av hemmen och klubbarna i stan.

Det var pappret som far fast till den där förfärliga duken.

Det där pappret var varför jag släppte Pickman; Richard Upton Pickman, den bästa konstnären jag någonsin känt – och den vidrigaste varelsen som någonsin hoppat över livets gränser in i mytens och vansinnets avgrund. Dom andra klubbmedlemmarna hade rätt. Han var inte helt mänsklig. Vad han var har ingen betydelse längre, för han är borta – tillbaka i det fantastiska mörkret han älskade att hemsöka.

Pappret var inte ett fotografi av en bakgrund. Vad den visade var monstret han målat på sin kanvas. Modellen han använt. Det var ett foto från verkliga livet.

En sista kamerablixt lyser upp rummet. Ljudmattan tystnar.

SLUT.

Bilaga B

Ilona premiärlista, svenskspråkiga uppsättningar från 2000 till 2024. Pjäserna jag nämner vid namn i kapitel 4 (*Under liten himmel, Clockwork, Musfällan, Gräset är mörkare på andra sidan*) är markerade i orange.

UPPSÄTTNING	PREMIÄR	PREMIÄRÅR	TEATER
Smussel	9.2.2000	2000	Lilla Teatern
Drakarna över Helsingfors	2.3.2000	2000	Viirus
Ahlfors bästa	6.9.2000	2000	Lilla Teatern
Voj huh huh!	9.9.2000	2000	Teater Josefina
Hello Dolly	23.9.2000	2000	Åbo Svenska Teater
När igelkottar älskar	15.11.2000	2000	Åbo Svenska Teater
Fou-Rou	16.3.2001	2001	Klockriketeatern
Strings	16.8.2001	2001	Wasa Teater
Allräkäraste syster	24.8.2001	2001	Wasa Teater
Den goda människan från Sezuan	29.8.2001	2001	Lilla Teatern
Christiane F	30.8.2001	2001	Unga Teatern
En sommars dag	6.9.2001	2001	Svenska Teatern i Helsingfors
Stenar i fickan	12.9.2001	2001	Svenska Teatern i Helsingfors
Sugar	15.9.2001	2001	Wasa Teater
Spelman på taket	22.9.2001	2001	Åbo Svenska Teater
Flygande finländare	27.9.2001	2001	Svenska Teatern i Helsingfors
Fadren	6.10.2001	2001	Wasa Teater
Dunderdino	12.10.2001	2001	Åbo Svenska Teater
Nasse hittar en stol	16.10.2001	2001	Svenska Teatern i Helsingfors
Peer Gynt	18.10.2001	2001	Svenska Teatern i Helsingfors
Guldklockan	6.11.2001	2001	Svenska Teatern i Helsingfors
7 bröder	9.11.2001	2001	Teater Mars (Universum)
Panik på klinik	14.11.2001	2001	Åbo Svenska Teater
En kväll med Börje Lampenius	24.11.2001	2001	Svenska Teatern i Helsingfors
Den stora rollen	4.12.2001	2001	Svenska Teatern i Helsingfors
Pinocchio	27.12.2001	2001	Svenska Teatern i Helsingfors
18.000 sekunder	11.1.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
Sju bröder	17.1.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors / Teater Mars
Vansinnigt schack	23.1.2002	2002	Lilla Teatern
Mot vintergatan	23.1.2002	2002	Åbo Svenska Teater
Revisorn	26.1.2002	2002	Wasa Teater
Kometen kommer	7.2.2002	2002	Unga Teatern
Berlin alexanderplatz	15.2.2002	2002	Viirus
Kvinnan som slagfält	20.2.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
Nu går vi hem till mej!	27.2.2002	2002	Åbo Svenska Teater / Teater Josefina
3 x liv	28.2.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
Ondskan	5.3.2002	2002	Teatteri Taimine
Den komiska tragedin	9.3.2002	2002	Wasa Teater
Kärlek och chili	13.3.2002	2002	Lilla Teatern
Det kommer aldrig att ske	20.3.2002	2002	Klockriketeatern
Eftermiddag	4.4.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
Nalle Puh	6.4.2002	2002	Wasa Teater

Ofelias skuggteater	11.4.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
The Rocky Horror Show	18.4.2002	2002	Åbo Svenska Teater
Finns det banankakor i helvetet	19.4.2002	2002	Viirus
Mother	10.5.2002	2002	Viirus
Krapula N 60' 09' O 25' 01'	9.7.2002	2002	Viirus
Finn fem fel	23.8.2002	2002	Viirus
Ferlin - med många kulörta lyktor	5.9.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
Sagan om den lilla farbrorn	7.9.2002	2002	Wasa Teater
Rocky	12.9.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
Katter - en missikal	12.9.2002	2002	Unga Teatern
Kanin Dunboll	19.9.2002	2002	Teatteri Hevosenkenkä
Intermezzo på Johannis	20.9.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
Klassfiende	20.9.2002	2002	Klockriketeatern
Himmel och jord	21.9.2002	2002	Wasa Teater
Viva Venezia	21.9.2002	2002	Åbo Svenska Teater
Mannen som förväxlade sin hustru med en hatt	24.9.2002	2002	Lilla Teatern
Bo	27.9.2002	2002	Sirius Teatern (Universum)
Pingvinen Pingeling	4.10.2002	2002	Åbo Svenska Teater
Döbelns Gränd	4.10.2002	2002	Viirus
Kontakt	10.10.2002	2002	Wasa Teater
Pakkoruotsia på svenska	18.10.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
Teaterbåten	25.10.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
Rose	7.11.2002	2002	Åbo Svenska Teater
Don Juan	13.11.2002	2002	Lilla Teatern
Shirley Valentine	21.11.2002	2002	Wasa Teater
Patrik 1,5	26.11.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
Findus och Pettsons Jul	28.11.2002	2002	Unga Teatern
Bröderna Lejonhjärta	20.12.2002	2002	Svenska Teatern i Helsingfors
Mr. Green får besök	15.1.2003	2003	Klockriketeatern
Tre systrar	18.1.2003	2003	Wasa Teater
Trånga skor	5.2.2003	2003	Klockriketeatern
Alvar & Runar	14.2.2003	2003	Svenska Teatern i Helsingfors
En kväll med Erna och Tove	14.2.2003	2003	Åbo Svenska Teater
Lilla Tiger på villovägar	25.2.2003	2003	Svenska Teatern i Helsingfors
Drottningmötet	27.2.2003	2003	Åbo Svenska Teater
Kick	28.2.2003	2003	Svenska Teatern i Helsingfors
Stormen	4.3.2003	2003	Teater Mars (Universum)
Naiv.Super	7.3.2003	2003	Viirus
Alla vet	14.3.2003	2003	Viirus
Den förlorade himlen	26.3.2003	2003	Svenska Teatern i Helsingfors
Farbrors dröm	2.4.2003	2003	Lilla Teatern
Oceano	6.4.2003	2003	Åbo Svenska Teater
Humorlandskampen	9.4.2003	2003	Svenska Teatern i Helsingfors
Det susar i säven	9.4.2003	2003	Wasa Teater
Ossis resa	12.4.2003	2003	Sirius Teatern (Universum)
Thomas och Tryggve	25.4.2003	2003	Wasa Teater
Den sjungande spargrisen	29.4.2003	2003	Åbo Svenska Teater
Bella Blå	23.5.2003	2003	Viirus
Världens undergång och andra pinsamma ögonblick	24.5.2003	2003	Unga Teatern
Nils-Otto räddar Afrikas elefanter	27.8.2003	2003	Unga Teatern

Lite förståelse, lite förlåtelse	30.8.2003	2003	Viirus
Den GULA dagen	10.9.2003	2003	Wasa Teater
SVJ - Stora vänliga jätten	11.9.2003	2003	Unga Teatern
Svart på vitt	18.9.2003	2003	Svenska Teatern i Helsingfors
Dogs Dogs Dogs	20.9.2003	2003	Åbo Svenska Teater
Byta trottoar	24.9.2003	2003	Lilla Teatern
Populärmusik från Vittula	26.9.2003	2003	Viirus
My Fair Lady	27.9.2003	2003	Svenska Teatern i Helsingfors
West Side Story	27.9.2003	2003	Wasa Teater
Elling	1.10.2003	2003	Åbo Svenska Teater
Grottmannen	9.10.2003	2003	Svenska Teatern i Helsingfors
Personkrets 3:1	9.10.2003	2003	Sirius Teatern (Universum)
Detektiv Knop och rosettmysteriet	4.11.2003	2003	Teatteri Hevosenkenkä
Lång dags färd mot natt	7.11.2003	2003	Svenska Teatern i Helsingfors
Tomas Indal	12.11.2003	2003	Wasa Teater
The Danny Crowe Show	21.11.2003	2003	Svenska Teatern i Helsingfors
Eftersvett	5.1.2004	2004	Svenska Teatern i Helsingfors
Populärmusik från Vittula	16.1.2004	2004	Wasa Teater
Sången i Sjalö	24.1.2004	2004	Åbo Svenska Teater
The Hamlets	5.2.2004	2004	Svenska Teatern i Helsingfors
Jacques och hans mästare	20.2.2004	2004	Viirus
En ängel flög förbi	28.2.2004	2004	Svenska Teatern i Helsingfors
Mobile Horror	18.3.2004	2004	Wasa Teater
Under Katalpatrådet	24.3.2004	2004	Klockriketeatern
Tre systrar	25.3.2004	2004	Lilla Teatern
Stora Stygga Vargen	31.3.2004	2004	Wasa Teater
Två män i ett tält två	1.4.2004	2004	Universum / Teater Kennedy
Mamma och jag	6.4.2004	2004	Teater Josefina
Djävla Karl!!!	13.4.2004	2004	Teater Geist
Populistisk skit	23.4.2004	2004	Viirus
Skönheten och Odjuret	4.9.2004	2004	Svenska Teatern i Helsingfors
Grisen som glömde att han var en gris	11.9.2004	2004	Wasa Teater
Grisen som glömde att han var en gris	11.9.2004	2004	Teater Geist
Brännmärkt	13.9.2004	2004	Viirus
Mannen i den flygande trädgårdsstolen	16.9.2004	2004	Svenska Teatern i Helsingfors
I love you, you're perfect, now change	18.9.2004	2004	Åbo Svenska Teater
Pang på Positivet	22.9.2004	2004	Åbo Svenska Teater
Bamse och sjörövarna	23.9.2004	2004	Unga Teatern
Mobile Horror	24.9.2004	2004	Svenska Teatern i Helsingfors
LisaLouise	25.9.2004	2004	Åbo Svenska Teater
Maratondansen	25.9.2004	2004	Wasa Teater
Rundvandring med Pinello	25.9.2004	2004	Åbo Svenska Teater
Familjen Bladhs barn	1.10.2004	2004	Viirus
Aska och Akvavit	13.10.2004	2004	Åbo Svenska Teater
Fastighetsskötaren	14.10.2004	2004	Sirius Teatern (Universum)
Samtalsmatiné	25.10.2004	2004	Svenska Teatern i Helsingfors
Mor Courage	27.10.2004	2004	Svenska Teatern i Helsingfors
Hoxendorf	3.11.2004	2004	Teater Geist

Skrattet, sorgen, potatislandet	5.11.2004	2004	Klockriketeatern
Maria Stuart - songs and dances of weddings and funerals	9.11.2004	2004	Wasa Teater
Runebergsskyssar	18.11.2004	2004	Svenska Teatern i Helsingfors
Sjow Lillkål	9.12.2004	2004	Wasa Teater
Middagsgästen	14.12.2004	2004	Lilla Teatern
Lilla stjärna	15.1.2005	2005	Wasa Teater
Spoonface	19.1.2005	2005	Klockriketeatern
Eftersvett 2005	22.1.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Bykflickorna	1.2.2005	2005	Åbo Svenska Teater
Minnen av vatten	5.2.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Din penna och min penna	5.2.2005	2005	Åbo Svenska Teater
Två män i ett tält två	8.2.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Barnet med badvattnet	18.2.2005	2005	Viirus
Bisses hörna	23.2.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Stenar i fickan	1.3.2005	2005	Lilla Teatern / Helsingin Kaupunginteatteri
Cyrano	2.3.2005	2005	Unga Teatern
Ett steg utanför / Askel ulkopuoella	2.3.2005	2005	Viirus
Jag gör dig frisk, sa lilla björn	8.3.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Bo	9.3.2005	2005	Wasa Teater
Här någonstans...	12.3.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Olycka och Elände	13.3.2005	2005	Teatteri Taimine
Olycka och Elände	13.3.2005	2005	Åbo Svenska Teater
StjärnAllers	6.4.2005	2005	Improteatern Stjärnfall
Mio min Mio	9.4.2005	2005	Wasa Teater
Hobbelbobbelt	16.4.2005	2005	Åbo Svenska Teater
Pettson och Findus tältar	21.4.2005	2005	Unga Teatern
En kvälls grej	25.8.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Stenar i fickan	2.9.2005	2005	Helsingin Kaupunginteatteri
Patrik 1,5	7.9.2005	2005	Åbo Svenska Teater
Farsor	8.9.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Fuga	9.9.2005	2005	Klockriketeatern
Rosina och Riddare von Russin	9.9.2005	2005	Teatteri Hevosenkenkä
Karate-Kärringen och Tjat-Babianen	10.9.2005	2005	Wasa Teater
Työväenluokan viimeiset sankarit	21.9.2005	2005	Tampereen Työväen Teatteri
Annie mästerskytten	24.9.2005	2005	Åbo Svenska Teater
Spin	24.9.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
En komikers uppväxt	24.9.2005	2005	Wasa Teater
Lejonet Boltan	27.9.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Krokodilen Gena och hans vänner	29.9.2005	2005	Unga Teatern
No Return	30.9.2005	2005	Viirus
1945	6.10.2005	2005	Helsingin Kaupunginteatteri
Hundliv	6.10.2005	2005	Teater Josefina
Kurt och Fisken	12.10.2005	2005	Sirius Teatern (Universum)
Anarkisten som slängdes ut genom fönstret av en olyckshändelse	20.10.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Den blå ankungen	25.10.2005	2005	Åbo Svenska Teater
OJ	27.10.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Mamma Magikern	16.11.2005	2005	Wasa Teater
Infall	16.11.2005	2005	Improteatern Stjärnfall

Oj då en till?!	25.11.2005	2005	Teater Geist
Gimme the Country	30.11.2005	2005	Teatteri Venus (Universum)
Violagatan	3.12.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Under liten himmel	3.12.2005	2005	Wasa Teater
Vidarevyer	8.12.2005	2005	Viirus
Fyrverkerimakarens dotter	28.12.2005	2005	Svenska Teatern i Helsingfors
Lilla Robinson	11.1.2006	2006	Unga Teatern
Grönholms metod	12.1.2006	2006	Helsingin Kaupunginteatteri
Cellofan	3.2.2006	2006	Svenska Teatern i Helsingfors
Helene	11.2.2006	2006	Åbo Svenska Teater
En vintersaga	4.3.2006	2006	Svenska Teatern i Helsingfors
Vi som blev kvar	15.3.2006	2006	Unga Teatern
Samtidigt på en annan plats...	16.3.2006	2006	Svenska Teatern i Helsingfors
Idioterna	23.3.2006	2006	Wasa Teater
Electronic City	31.3.2006	2006	Viirus
Jorden runt på 80 dagar	5.4.2006	2006	Wasa Teater
Sonen	5.4.2006	2006	Klockriketeatern
Blås	10.4.2006	2006	Teater Mars (Universum)
La finta giardiniera	19.4.2006	2006	Svenska Teatern i Helsingfors
Herr Akustikus och röströvarlabyrinten	21.4.2006	2006	Åbo Svenska Teater
Humorlandskampen	23.4.2006	2006	Åbo Svenska Teater
Trainers Island	20.7.2006	2006	Viirus
Adjö, herr Muffin	1.9.2006	2006	Åbo Svenska Teater
Kärlek! Kärlek!	6.9.2006	2006	Åbo Svenska Teater / Teatteri Taimine
Mamma betalar	7.9.2006	2006	Helsingin Kaupunginteatteri
Monica Z.	13.9.2006	2006	Åbo Svenska Teater / Teater Josefina
Bert and the Heman Hunters	14.9.2006	2006	Unga Teatern
The Swing Sisters	19.9.2006	2006	Teater Geist
Struts	21.9.2006	2006	Svenska Teatern i Helsingfors
Cornflakesportföljen	23.9.2006	2006	Wasa Teater
Car Men - bilpojkar	28.9.2006	2006	Unga Teatern / Suomen Kansallisooppera
Den dansande prästen	29.9.2006	2006	Svenska Teatern i Helsingfors
Madde min vän	5.10.2006	2006	Svenska Teatern i Helsingfors
Clockwork	6.10.2006	2006	Viirus / Sirius Teatern (Universum)
Urinetown	19.10.2006	2006	Åbo Svenska Teater
Vakna upp våga	23.10.2006	2006	Teater Geist
Bara lite (till)	24.10.2006	2006	Klockriketeatern
Shake it!	25.10.2006	2006	Svenska Teatern i Helsingfors / Improteatern Stjärnfall
I morgon i Anakronia	26.10.2006	2006	Åbo Svenska Teater
Gammal är äldst	10.11.2006	2006	Åbo Svenska Teater
Fältskärens berättelser	11.11.2006	2006	Wasa Teater
Eftersvett 2006	11.11.2006	2006	Svenska Teatern i Helsingfors
Harens År	25.11.2006	2006	Wasa Teater
Jag är min egen fru	28.11.2006	2006	Svenska Teatern i Helsingfors
FN-inspektören	5.1.2007	2007	Åbo Svenska Teater
Himlakroppar	11.1.2007	2007	Viirus
En klänning av snö	17.1.2007	2007	Klockriketeatern / Tanssiteatteri Eri
På fullt allvar	25.1.2007	2007	Helsingin Kaupunginteatteri
The Sound of Music	26.1.2007	2007	Svenska Teatern i Helsingfors

Filemon Filur	29.1.2007	2007	Viirus
The Donkey Hot Show	5.2.2007	2007	Svenska Teatern i Helsingfors
Tenna	9.2.2007	2007	Svenska Teatern i Helsingfors
Globalaré	11.2.2007	2007	Klockriketeatern
Filemon Filur	13.2.2007	2007	Svenska Teatern i Helsingfors
Hundarnas Kalevala	28.2.2007	2007	Unga Teatern
Alice i underlandet	2.3.2007	2007	Viirus
Vita lögner	9.3.2007	2007	Svenska Teatern i Helsingfors
Ensam Rävthane	9.3.2007	2007	Åbo Svenska Teater
Stjärnfall och önsknningar	9.3.2007	2007	Improteatern Stjärnfall
Trollkarlen från Oz	17.3.2007	2007	Wasa Teater
Fadren	29.3.2007	2007	Svenska Teatern i Helsingfors
Valerie Jean Solanas	30.3.2007	2007	Sirius Teatern (Universum)
Flykten	26.6.2007	2007	Åbo Svenska Teater
Toner på flykt	13.8.2007	2007	Klockriketeatern
Hissvägraren	22.8.2007	2007	Helsingin Kaupunginteatteri
Höstsonaten	24.8.2007	2007	Svenska Teatern i Helsingfors
Lilla Tiger på villovägar	5.9.2007	2007	Wasa Teater
Svartsjuka	13.9.2007	2007	Helsingin Kaupunginteatteri
Stand up	14.9.2007	2007	Helsingin Kaupunginteatteri
Oleanna	15.9.2007	2007	Viirus
Janis! - en rocklegend	15.9.2007	2007	Wasa Teater
Den förträfflige Herr Glad	19.9.2007	2007	Teatteri Taimine
Tre systrar - alla kommer till Moskva	22.9.2007	2007	Teater Mars (Universum)
Den amerikanska flickan	26.9.2007	2007	Åbo Svenska Teater
Mannerheim - Mannen och myten	28.9.2007	2007	Svenska Teatern i Helsingfors
Tell Me on a Sunday	13.10.2007	2007	Åbo Svenska Teater
Silver och jag	17.10.2007	2007	Klockriketeatern
Brevet från Sibirien	17.10.2007	2007	Helsingin Kaupunginteatteri
Scen Kväll Med Sarén	17.10.2007	2007	Wasa Teater
Hedda Gabler	31.10.2007	2007	Svenska Teatern i Helsingfors
Caligula	3.11.2007	2007	Viirus
Julgubben och Trolltrumman	15.11.2007	2007	Unga Teatern
Svin, pärlor och sång	20.11.2007	2007	Improteatern Stjärnfall
En julsaga	30.11.2007	2007	Wasa Teater
Brännmärkt		2008	Teatteri Taimine
Thomas & Tryggve		2008	Teatteri Taimine
Nils Karlsson-Pyssling	5.1.2008	2008	Åbo Svenska Teater
Janne Kubik	10.1.2008	2008	Sirius Teatern (Universum)
Prins Enok - Prins Sessan	16.1.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
Vittra	17.1.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
Nordost	18.1.2008	2008	Åbo Svenska Teater / Svenska Teatern i Helsingfors
Product	25.1.2008	2008	Åbo Svenska Teater / Klockriketeatern
Pappas pojkar	30.1.2008	2008	Helsingin Kaupunginteatteri
La Cage aux Folles	1.2.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
Fundamentalisten	9.2.2008	2008	Åbo Svenska Teater / Klockriketeatern
Peer Gynt	9.2.2008	2008	Wasa Teater
Hamlet	23.2.2008	2008	Wasa Teater
De 39 stegen	28.2.2008	2008	Åbo Svenska Teater
Ensam Rävthane söker hona	4.3.2008	2008	Wasa Teater

Längst in i lekstugan	6.3.2008	2008	Viirus
Svarta Damen	8.3.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
KristiansSagoLek	12.3.2008	2008	Unga Teatern
Stjärnfall Geatest Hittills	27.3.2008	2008	Improteatern Stjärnfall
Cosi	5.4.2008	2008	Wasa Teater
Sedan Det	9.4.2008	2008	Wasa Teater
Vattenfärgat	29.4.2008	2008	Klockriketeatern
Helt på ytan	21.5.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
Hommage a Hagar Olsson	23.5.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
Hjortkungen	4.6.2008	2008	Viirus
Kungen i Mumindalen	28.8.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
Eko-trippen, ett miljöprojekt för skolan	3.9.2008	2008	Teater Mars (Universum) / Teater Venus (Universum)
Godhet	11.9.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
Jag ångrar ingenting	12.9.2008	2008	Wasa Teater
Evita	18.9.2008	2008	Åbo Svenska Teater
Försäljarna	18.9.2008	2008	Helsingin Kaupunginteatteri
Carmencita Rockefeller	23.9.2008	2008	Teater Josefina
Världens bästa böcker	24.9.2008	2008	Wasa Teater
Nils Holgerssons underbara resa	25.9.2008	2008	Unga Teatern
Undantaget	25.9.2008	2008	Viirus
Impromusikalen Helsingfors	7.10.2008	2008	Improteatern Stjärnfall
Herr Hu	14.10.2008	2008	Åbo Svenska Teater
Spökstök	21.10.2008	2008	Teatteri Hevosenkenkä
Av ren kärlek till mig	25.10.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
Jag är din flickvän nu	25.10.2008	2008	Viirus / Blaue Frau
Syskonsjälar	29.10.2008	2008	Åbo Svenska Teater
Onödiga människor	31.10.2008	2008	Wasa Teater
Nedstörtad ängel	7.11.2008	2008	Sirius Teatern (Universum)
Jag är vinden	12.11.2008	2008	Klockriketeatern
Det hjärta man har	14.11.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
Klubb Haraschå	22.11.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
Musfällan	14.12.2008	2008	Teater Mars (Universum)
Nyårsshow	31.12.2008	2008	Svenska Teatern i Helsingfors
Improesityksiä		2009	Improteatern Stjärnfall
Kurkvaak! Grodor		2009	Matkalaukkuteatteri
Fjäriln vingad	8.1.2009	2009	Svenska Teatern i Helsingfors
En teaterkritikers död	17.1.2009	2009	Svenska Teatern i Helsingfors
Simma näck	20.1.2009	2009	Klockriketeatern
Blommor av stål	24.1.2009	2009	Wasa Teater
Amadeus	30.1.2009	2009	Helsingin Kaupunginteatteri
Ingen är perfekt	12.2.2009	2009	Åbo Svenska Teater
Cash - We'll Meet Again	14.2.2009	2009	Wasa Teater
Säg till om jag stör	14.2.2009	2009	Klockriketeatern
Elvis i jukeboxen	26.2.2009	2009	Unga Teatern
Finland / Svensk?	28.2.2009	2009	Viirus
Drabbad	7.3.2009	2009	Åbo Svenska Teater
Momo - eller kampen om tiden	11.3.2009	2009	Wasa Teater
Så som i Himmelen	14.3.2009	2009	Svenska Teatern i Helsingfors
Lilla Tiger söker en skatt	19.3.2009	2009	Svenska Teatern i Helsingfors
Fröken Julie	21.3.2009	2009	Svenska Teatern i Helsingfors
Impromptu	24.3.2009	2009	Improteatern Stjärnfall

Fröken, champagne!	3.4.2009	2009	Helsingin Kaupunginteatteri
Improvisationskväll	3.7.2009	2009	Klockriketeatern
Dada kabaré	21.8.2009	2009	Klockriketeatern
Drottning K	28.8.2009	2009	Svenska Teatern i Helsingfors
Hemmafesten	2.9.2009	2009	Helsingin Kaupunginteatteri
PlayMe - The Musical Game	9.9.2009	2009	Svenska Teatern i Helsingfors
Svinalängorna	12.9.2009	2009	Wasa Teater
Kosmisk fruktan - eller den dag då Brad Pitt fick paranoia	18.9.2009	2009	Viirus
Den osynliga draken	18.9.2009	2009	Wasa Teater
Brel, sånger om livet, döden, kärleken och hatet	8.10.2009	2009	Åbo Svenska Teater
Kärringar mot strömmen	10.10.2009	2009	Svenska Teatern i Helsingfors
Kärleksbrev	15.10.2009	2009	Helsingin Kaupunginteatteri
Glorious	17.10.2009	2009	Åbo Svenska Teater
Sagor för dig	19.10.2009	2009	Svenska Teatern i Helsingfors
TALK - en lite annorlunda talkshow	27.10.2009	2009	Åbo Svenska Teater
Pettson och Findus firar jul	6.11.2009	2009	Åbo Svenska Teater
Körsbärsträdgården	7.11.2009	2009	Svenska Teatern i Helsingfors
Detta har hänt	13.11.2009	2009	Viirus
Två ljus i fönstret	14.11.2009	2009	Wasa Teater
Lilla Faster och Saknaden	11.1.2010	2010	Svenska Teatern i Helsingfors
Bunden	14.1.2010	2010	Svenska Teatern i Helsingfors
Halmhatten och Filtofflan och den stora smällen	24.1.2010	2010	Musiikkiteatteri Kapsäkki
Gustava - du drömmer!	26.1.2010	2010	Wasa Teater
Stå up / Humorsmedjan	3.2.2010	2010	Åbo Svenska Teater
Brev till världens ände	4.2.2010	2010	Unga Teatern
Farbror Fedja, katten och hunden	6.2.2010	2010	Viirus
Bondjävlar	6.2.2010	2010	Helsingin Kaupunginteatteri
Underverket	12.2.2010	2010	Sirius Teatern (Universum)
Tuppens hjärta	18.2.2010	2010	Svenska Teatern i Helsingfors
Det gröna landet	20.2.2010	2010	Wasa Teater
Anne Franks dagbok	4.3.2010	2010	Åbo Svenska Teater
Narnia - Häxan och lejonet	12.3.2010	2010	Wasa Teater
Pippi Långstrump	20.3.2010	2010	Svenska Teatern i Helsingfors
Cash We'll meet again	23.3.2010	2010	Viirus
Lilla Robinson leker med bokstäver	16.4.2010	2010	Unga Teatern
Pas de deux - en dialog	7.5.2010	2010	Teater Josefina
Conte D'Mour	14.5.2010	2010	Nya Rampen
Utrensning	11.9.2010	2010	Wasa Teater / Åbo Svenska Teater
Fanny och Alexander	15.9.2010	2010	Svenska Teatern i Helsingfors
Les Miserables	23.9.2010	2010	Åbo Svenska Teater
Alla älskar Bernie Madoff	24.9.2010	2010	Svenska Teatern i Helsingfors
Allt eller inget	25.9.2010	2010	Wasa Teater
Leka Skogen	29.9.2010	2010	Teatteri Taimine
Var blev ni av, ljuva drömmar?	30.9.2010	2010	Unga Teatern
Stenar i fickan	7.10.2010	2010	Åbo Svenska Teater
Scendrag med Sarén	7.10.2010	2010	Wasa Teater
Sagan om den lilla farbrorn	11.10.2010	2010	Viirus
In kommer Gösta	13.10.2010	2010	Viirus
Faster Elses liv och andra historier	14.10.2010	2010	Teater Mars (Universum)

Vill ha mera	14.10.2010	2010	Helsingin Kaupunginteatteri
Humorsmedjan	15.10.2010	2010	Helsingin Kaupunginteatteri
Just like a man	22.10.2010	2010	Klockriketeatern / Blaue Frau
Krig - en stand up föreställning	28.10.2010	2010	Svenska Teatern i Helsingfors
Kaamos på Verandan	17.11.2010	2010	Improteatern Stjärnfall
Tango med mamma	18.11.2010	2010	Klockriketeatern
Flickan med svavelstickorna	20.11.2010	2010	Unga Teatern
Ultraljud	20.11.2010	2010	Svenska Teatern i Helsingfors
Djur som dör	26.11.2010	2010	Svenska Teatern i Helsingfors
I väntan på Godot	6.12.2010	2010	Sirius Teatern (Universum)
Jail Break	15.12.2010	2010	Svenska Teatern i Helsingfors
Spikfull	5.1.2011	2011	Helsingin Kaupunginteatteri
Ängland	15.1.2011	2011	Wasa Teater
Henrik - en tönt	19.1.2011	2011	Åbo Svenska Teater
Cabaret	5.2.2011	2011	Svenska Teatern i Helsingfors
Mon Manège à Moi	9.2.2011	2011	Svenska Teatern i Helsingfors
Inuti	10.2.2011	2011	Improteatern Stjärnfall
Dan då Dan dog	11.2.2011	2011	Wasa Teater
Den Girige	12.2.2011	2011	Helsingin Kaupunginteatteri
Sunes sommar	3.3.2011	2011	Åbo Svenska Teater
Var är Anttes vante?	3.3.2011	2011	Svenska Teatern i Helsingfors
Det mest förbjudna	8.3.2011	2011	Åbo Svenska Teater
Magic, Cilla & Baby	10.3.2011	2011	Blaue Frau
Ella och Paterock	12.3.2011	2011	Unga Teatern
Mästarkatten i stövlar	16.3.2011	2011	Teatteri Hevosenkenkä
Kung Oidipus	25.3.2011	2011	Svenska Teatern i Helsingfors
Hon som inte är jag	30.3.2011	2011	Viirus
Akta dig för älgarna, Vesta-Linnéa!	2.4.2011	2011	Wasa Teater
Vårkänslor	7.4.2011	2011	Improteatern Stjärnfall
Östersjöns riddare	14.4.2011	2011	Unga Teatern
Svensk Resning	18.8.2011	2011	Svenska Teatern i Helsingfors
Identitet - en myt	26.8.2011	2011	Viirus
Blåst	31.8.2011	2011	Teater Mars (Universum)
Pappa går i ide	3.9.2011	2011	Wasa Teater
Josefina ikväll!	9.9.2011	2011	Teater Josefina
De rättfärdiga	15.9.2011	2011	Helsingin Kaupunginteatteri
Svårast är det med dom värdelösa	20.9.2011	2011	Unga Teatern / Blaue Frau
Moby Dick	21.9.2011	2011	Svenska Teatern i Helsingfors
Akta dig för älgarna, Vesta-Linnéa!	22.9.2011	2011	Unga Teatern
Rasmus på luffen	22.9.2011	2011	Åbo Svenska Teater
Lit de parade	25.9.2011	2011	Teater 90°
Aurora Karamzin - De bäst anpassade	28.9.2011	2011	Svenska Teatern i Helsingfors
Hemsång	1.10.2011	2011	Wasa Teater
Skarvholma gästhamn	1.10.2011	2011	Åbo Svenska Teater
Gimme Another Country	7.10.2011	2011	Teatteri Venus (Universum)
Teatersamtal	11.10.2011	2011	Wasa Teater
Timmarna med Rita	13.10.2011	2011	Åbo Svenska Teater
Pleppo LIVE! - Välkomna till mommos!	22.10.2011	2011	Wasa Teater
Omaka par	3.11.2011	2011	Helsingin Kaupunginteatteri
Tillsammans	4.11.2011	2011	Viirus / Sirius Teatern (Universum)

Morbror Vanja	23.11.2011	2011	Klockriketeatern
Terje Vigen	25.11.2011	2011	Åbo Svenska Teater
Berömda lögner - Tunnettuja valheita	4.12.2011	2011	Viirus
Tranströmer-afton	8.12.2011	2011	Wasa Teater
Rampfeber	21.1.2012	2012	Wasa Teater
De tio budorden	26.1.2012	2012	Helsingin Kaupunginteatteri
Kontrakt med Gud	18.2.2012	2012	Wasa Teater
Remont	18.2.2012	2012	Svenska Teatern i Helsingfors
Play Alter Native	25.2.2012	2012	Viirus
Answering Machine	25.2.2012	2012	Viirus
Kristina från Duvemåla	29.2.2012	2012	Svenska Teatern i Helsingfors
Godnatt Compaq	29.2.2012	2012	Åbo Svenska Teater
Va va de ja sa!	1.3.2012	2012	Helsingin Kaupunginteatteri
Visor i Värliga Vindar	7.3.2012	2012	Wasa Teater
Kungen av ö	8.3.2012	2012	Åbo Svenska Teater
Hans och Greta	14.3.2012	2012	Teatteri Hevosenkenkä
Hundarnas Kalevala	17.3.2012	2012	Wasa Teater
Advent - ett mysterium	24.3.2012	2012	Svenska Teatern i Helsingfors
V-day & Vaginamonologerna	27.3.2012	2012	Wasa Teater
Den fula ankungen	27.3.2012	2012	Unga Teatern
På friarstråt	31.3.2012	2012	Sirius Teatern (Universum) / Teater Mars (Universum)
Sagostund med Dennis	10.4.2012	2012	Wasa Teater
Wall to Wall	4.5.2012	2012	Blaue Frau
Improvisation Song Contest	22.5.2012	2012	Svenska Teatern i Helsingfors / Improteatern Stjärnfall
Improvisation Song Contest	22.5.2012	2012	Improteatern Stjärnfall
Babylycka	9.8.2012	2012	Wasa Teater
Ett drömspel	17.8.2012	2012	Viirus
En midsommarnattsdröm	29.8.2012	2012	Svenska Teatern i Helsingfors
Den förälskade terapeuten	1.9.2012	2012	Helsingin Kaupunginteatteri
Fantomens lillasyster	8.9.2012	2012	Wasa Teater
Paddington	8.9.2012	2012	Unga Teatern
Den förträfflige Herr Glad	19.9.2012	2012	Åbo Svenska Teater
Ett riktigt fynd	20.9.2012	2012	Åbo Svenska Teater
Next to Normal	21.9.2012	2012	Wasa Teater
I taket lyser stjärnorna	27.9.2012	2012	Helsingin Kaupunginteatteri
Impromera	3.10.2012	2012	Improteatern Stjärnfall
Vit	4.10.2012	2012	Svenska Teatern i Helsingfors
Woyzeckmaterial	12.10.2012	2012	Viirus
Hair	13.10.2012	2012	Åbo Svenska Teater
Eden	18.10.2012	2012	Teater 90°
Orgelbyggaren	20.10.2012	2012	Wasa Teater
Sagostund Vinter & Jul	7.11.2012	2012	Wasa Teater
Carnage	8.11.2012	2012	Helsingin Kaupunginteatteri
Vem är rädd för Virginia Woolf?	9.11.2012	2012	Svenska Teatern i Helsingfors
We love Africa and Africa loves us	9.11.2012	2012	Nya Rampen
Findus och Pettsons jul	10.11.2012	2012	Unga Teatern
Ångrarna	17.11.2012	2012	Svenska Teatern i Helsingfors
Julkonsert / Konsert med Lytts och vänner	28.11.2012	2012	Wasa Teater

Mina vackra ögon	2.12.2012	2012	Blaue Frau
Honungshjärta	14.12.2012	2012	Nukketeatterikeskus Poiju
Kungen	1.3.2013	2012	Helsingin Kaupunginteatteri
Agony of Emma Eckstein		2013	Teatteriyhdistys SudenEnne
Kl. 01.00	17.1.2013	2013	Åbo Svenska Teater
En handelsresandes död	19.1.2013	2013	Wasa Teater
En Familj	2.2.2013	2013	Svenska Teatern i Helsingfors
Ett riktigt fynd	2.2.2013	2013	Wasa Teater
Fristad	13.2.2013	2013	Wasa Teater
Oskuld	15.2.2013	2013	Viirus / Klockriketeatern
Middag med vänner	6.3.2013	2013	Åbo Svenska Teater
Guldlock och de tre björnarna	14.3.2013	2013	Teatteri Hevosenkenkä
Tröst	15.3.2013	2013	Viirus
Pojken och Stjärnan	20.3.2013	2013	Wasa Teater
En natt i mörkret	3.5.2013	2013	Teatteri Takomo
Kärlek på tork	8.6.2013	2013	Teater Geist
Duo Jaquelina	27.7.2013	2013	Teater Geist
Mamma Mu och kråkan	28.8.2013	2013	Åbo Svenska Teater
Snart kommer tiden	4.9.2013	2013	Svenska Teatern i Helsingfors
Där vi en gång flått	13.9.2013	2013	Viirus / Teater 90°
Nils Karlsson Pyssling	14.9.2013	2013	Wasa Teater
Pippi Långstrump	14.9.2013	2013	Teatteri Hevosenkenkä
Djungelboken	21.9.2013	2013	Svenska Teatern i Helsingfors
Emilia Ö:s märklige måndag	26.9.2013	2013	Teatteri Taimine
Den rättrådige generalen förvisas	27.9.2013	2013	Wusheng Company / Klockriketeatern
Fighting star	28.9.2013	2013	Wasa Teater
Trio med Bambi	16.10.2013	2013	Åbo Svenska Teater
33 Variationer	18.10.2013	2013	Åbo Svenska Teater
Slutspel	18.10.2013	2013	Klockriketeatern
Kaos	19.10.2013	2013	Wasa Teater
Troja Mutanens hjärtbesvär	24.10.2013	2013	Teater Mars (Universum)
Bara för dej	1.11.2013	2013	Helsingin Kaupunginteatteri
Skamlöst	2.11.2013	2013	Viirus
Christmas på Lillan	13.12.2013	2013	Helsingin Kaupunginteatteri
Nyårskabaré	31.12.2013	2013	Helsingin Kaupunginteatteri
Den Brinnande Vargen	23.1.2014	2014	Klockriketeatern / DuvTeatern
Under	25.1.2014	2014	Sirius Teatern (Universum)
Ett informellt samtal om den nuvarande situationen	6.2.2014	2014	Helsingin Kaupunginteatteri
Jesus Christ Superstar	13.2.2014	2014	Åbo Svenska Teater
Gräset är mörkare på andra sidan	14.2.2014	2014	Viirus / Teater 90°
Kvinna till salu	21.2.2014	2014	Svenska Teatern i Helsingfors
I sista minuten	26.2.2014	2014	Svenska Teatern i Helsingfors
Anne Frank	1.3.2014	2014	Wasa Teater
Ni betalar inte! Vi betalar inte!	6.3.2014	2014	Åbo Svenska Teater
Askungen - aska och fjädrar	14.3.2014	2014	Wasa Teater
The Dick Show	18.3.2014	2014	Åbo Svenska Teater
Kappan	22.3.2014	2014	Svenska Teatern i Helsingfors
Doktor Snuggles	27.3.2014	2014	Teatteri Hevosenkenkä
Rödluvan	4.4.2014	2014	Unga Teatern
Två män i ett tält 3	10.4.2014	2014	Helsingin Kaupunginteatteri
Framför mina tår ligger världen	11.4.2014	2014	Teater Mars (Universum)

Vårtoner på Lillan	24.5.2014	2014	Helsingin Kaupunginteatteri
Findus flyttar ut	30.8.2014	2014	Unga Teatern
Spöket Biblio	2.9.2014	2014	Unga Teatern
Om att se	3.9.2014	2014	Ozonteatern
Rose	5.9.2014	2014	Svenska Teatern i Helsingfors
Edith - skrattande strimma av en scharlakanssol	12.9.2014	2014	Wasa Teater
The last 5 years	13.9.2014	2014	Åbo Svenska Teater
Minns du mig	17.9.2014	2014	Helsingin Kaupunginteatteri
Det osynliga barnet	19.9.2014	2014	Viirus / Teater 90°
Hamlet sade det vackrare	26.9.2014	2014	Wasa Teater
Paddling för nybörjare	2.10.2014	2014	Åbo Svenska Teater
Loranga, Masarin och Dartanjang	2.10.2014	2014	Svenska Teatern i Helsingfors
Mamma Mia!	9.10.2014	2014	Svenska Teatern i Helsingfors
Kredit / Lainavaimo	16.10.2014	2014	Helsingin Kaupunginteatteri
Tolv sånger ur Frithiofs saga	6.11.2014	2014	Teatteri Vantaa
Efter festen	6.11.2014	2014	Åbo Svenska Teater / Teater Josefina
Nordiska Troll	13.11.2014	2014	Teater Geist
Folkets dagblad	15.11.2014	2014	Wasa Teater
Svaret är nej!	28.11.2014	2014	Klockriketeatern
Svarta rummets fjäril	9.12.2014	2014	Svenska Teatern i Helsingfors
1984	14.1.2015	2015	Svenska Teatern i Helsingfors
Ronja Rövardotter	29.1.2015	2015	Åbo Svenska Teater
Rådgivaren	4.2.2015	2015	Helsingin Kaupunginteatteri
Perplex	12.2.2015	2015	Viirus
Den där fjärde	17.2.2015	2015	Wasa Teater
Den där fjärde / Joka neljäs	18.2.2015	2015	Klockriketeatern
Jakten på det försvunna ljudet	26.2.2015	2015	Teatteri Taimine
Annika gör Svansjön / Annika does Swanlake	27.2.2015	2015	Oblivia
Pubertets-manual	28.2.2015	2015	Unga Teatern
Valet och kvalet	10.3.2015	2015	Viirus
Smack!	18.3.2015	2015	Svenska Teatern i Helsingfors
Peer Günt	19.3.2015	2015	Teater Geist
Farbror Fedja - katten och hunden	20.3.2015	2015	Wasa Teater
Måsen	20.3.2015	2015	Teater Mars (Universum) / Ozonteatern
Gå på vatten	26.3.2015	2015	Helsingin Kaupunginteatteri
Batman bor inte här längre	26.3.2015	2015	Åbo Svenska Teater
Fosterlandet	9.4.2015	2015	Svenska Teatern i Helsingfors
Komedin om Felix Liv – och alltings förgänglighet	11.4.2015	2015	Svenska Teatern i Helsingfors
Välkommen glada släkting!	11.4.2015	2015	Svenska Teatern i Helsingfors / DuvTeatern
Einar	14.4.2015	2015	Åbo Svenska Teater
Annikas Sacre	8.5.2015	2015	Svenska Teatern i Helsingfors / Oblivia
Dates	13.5.2015	2015	Svenska Teatern i Helsingfors
Some plants need more light than others, but all need at least a little	21.8.2015	2015	Blaue Frau
Revy à la Ahlfors	2.9.2015	2015	Helsingin Kaupunginteatteri
Vit	5.9.2015	2015	Wasa Teater

Fru Catharina Boije och hennes döttrar	9.9.2015	2015	Svenska Teatern i Helsingfors
Lucky	10.9.2015	2015	Viirus
Stormskärs Maja	12.9.2015	2015	Åbo Svenska Teater
Den besynnerliga händelsen med hunden om natten	12.9.2015	2015	Wasa Teater
Fungus	19.9.2015	2015	Unga Teatern
Kanske kärlek är allt	29.9.2015	2015	Åbo Svenska Teater
Rübezahl	10.10.2015	2015	Svenska Teatern i Helsingfors
Om kärleken	15.10.2015	2015	Helsingin Kaupunginteatteri
Nasse och hans vänner	20.10.2015	2015	Åbo Svenska Teater
En sista biltur	24.10.2015	2015	Sirius Teatern (Universum)
In transit	24.10.2015	2015	Sirius Teatern (Universum)
Nästa andetag	29.10.2015	2015	Klockriketeatern
Allsång After Dark	2.11.2015	2015	Svenska Teatern i Helsingfors
Ursäkta, talar du svenska?	5.11.2015	2015	Åbo Svenska Teater
Tre systrar och en berättelse	7.11.2015	2015	Wasa Teater
Bland Prinsessor och Dramtroll	12.11.2015	2015	Teater Geist
Faster och jag	19.11.2015	2015	Helsingin Kaupunginteatteri
Dan före dan	19.11.2015	2015	Viirus
Vinterkriget - Here we go again	19.11.2015	2015	Viirus
En kropp att förbrukas	21.11.2015	2015	Viirus
Kopparbergsvägen 2.0	21.11.2015	2015	Viirus
Vision	10.12.2015	2015	Viirus
Kycklingrättegången	10.12.2015	2015	Viirus
Det du minns	12.12.2015	2015	Viirus
Stephen Hawking är inte rädd för mörkret	12.12.2015	2015	Viirus
De va de LIVE!	12.12.2015	2015	Viirus
Vägen till Klockrike - läsning	12.12.2015	2015	Klockriketeatern
Julkonsert	18.12.2015	2015	Åbo Svenska Teater
Förvandlingen	27.1.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors
Acts of goodness	29.1.2016	2016	Wasa Teater
Lilla Anna och Långa Farbrorn	6.2.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors
Lilla-Robinson på dagis	12.2.2016	2016	Unga Teatern
Ernst UnderBar	12.2.2016	2016	Wasa Teater
Receptet på lycka	13.2.2016	2016	Teater Mars (Universum)
Sånger vid stranden av ett grått hav	16.2.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors
Oscar och den rosa tanten	18.2.2016	2016	Wasa Teater
Titanic	15.3.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors
Play Rape	20.3.2016	2016	Klockriketeatern
Annika goes Stand-up	31.3.2016	2016	Oblivia
Sju bröder	1.4.2016	2016	Teater Geist
Pippi Långstrump	5.4.2016	2016	Wasa Teater
11	8.4.2016	2016	Blaue Frau
Bländad	9.4.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors / Teater Mestola
Ahlsång med Bebbe och vänner	13.4.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors
Stadin kundi möter Nya Tadam	17.5.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors
Vi är björnar!	20.6.2016	2016	Teater 90°
Intet är som väntans tider?	27.8.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors
Sagostund / Familjeskoj	3.9.2016	2016	Wasa Teater

Skattkamararön	7.9.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors
Tartuffe	8.9.2016	2016	Helsingin Kaupunginteatteri
Den gyllene draken	10.9.2016	2016	Sirius Teatern (Universum)
Var god	15.9.2016	2016	Teatteri Taimine
Allt som är underbart	21.9.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors
Mio min Mio	22.9.2016	2016	Unga Teatern
Kungens tal	24.9.2016	2016	Åbo Svenska Teater
Mor Kurage och hennes barn	24.9.2016	2016	Wasa Teater
Reetu och Lola	8.10.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors / Nukketeatteri Ofelia
Pinello!	8.10.2016	2016	Åbo Svenska Teater
Mirakelmetoden	2.11.2016	2016	Helsingin Kaupunginteatteri
Stjärnfall 20 år	2.11.2016	2016	Improteatern Stjärnfall
Allt som sägs	4.11.2016	2016	Viirus
Peter Pan	10.11.2016	2016	Åbo Svenska Teater
Dagarnas skum	12.11.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors / Ensemble Bulleribock
Pleppo TVÅ! – Vi mårar åpå!	12.11.2016	2016	Wasa Teater
Emil i Lönneberga	16.11.2016	2016	Teatteri Hevosenkenkä
Den sista sagan	17.11.2016	2016	Teater Geist
Maskeradmordet – en deckargåta	18.11.2016	2016	Wasa Teater
Shirley Valentine	24.11.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors
Ingvar!	30.11.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors
Näktergalen	2.12.2016	2016	Svenska Teatern i Helsingfors / Ursa Minor
Houellebecq!	6.12.2016	2016	Sirius Teatern (Universum)
Finlands historia - en clownföreställning	12.1.2017	2017	Wasa Teater
Hamlet sade det vackrare	14.1.2017	2017	Unga Teatern
Tuva & Ture i hemligheternas hus	17.1.2017	2017	Åbo Svenska Teater
Peggy Pickit ser Guds ansikte	28.1.2017	2017	Svenska Teatern i Helsingfors
Den sista cigarren	31.1.2017	2017	Åbo Svenska Teater
Retro	1.2.2017	2017	Helsingin Kaupunginteatteri
Tove	8.2.2017	2017	Svenska Teatern i Helsingfors
Raksamonologer	8.2.2017	2017	Svenska Teatern i Helsingfors
Svea & Finn	9.2.2017	2017	Teatteri Taimine
Monster	14.2.2017	2017	Viirus
Logicomix	10.3.2017	2017	Åbo Svenska Teater
Aladdin och den magiska lampan	15.3.2017	2017	Wasa Teater
Lantmusen och stadsmusen	16.3.2017	2017	Teatteri Hevosenkenkä
Candide	22.3.2017	2017	Oblivia
Festen	25.3.2017	2017	Svenska Teatern i Helsingfors
Mammas flicka	6.4.2017	2017	Helsingin Kaupunginteatteri
Paradisdoktrinen	29.4.2017	2017	Teater Mestola
På väg till kvarnen	6.5.2017	2017	Nukketeatteri Akseli Klontk
Connected	13.5.2017	2017	Svenska Teatern i Helsingfors
Evangeliet enligt Lasarus	8.9.2017	2017	Grus Grus Teatteri
Tro	9.9.2017	2017	Svenska Teatern i Helsingfors
Mördarens apa	9.9.2017	2017	Unga Teatern
Ingvar! – en musikalisk möbelsaga	9.9.2017	2017	Wasa Teater
Piaf – Jag ångrar ingenting	14.9.2017	2017	Åbo Svenska Teater
Det ordnar sig, Sapiens!	14.9.2017	2017	Helsingin Kaupunginteatteri

Undrar sa flundran om Finland är hundra	14.9.2017	2017	Unga Teatern
Pussas på riktigt	14.9.2017	2017	Teatteri Taimine
Landet	23.9.2017	2017	Svenska Teatern i Helsingfors
Svälta Räv	23.9.2017	2017	Wasa Teater
De langerhanska öarna	27.9.2017	2017	Klockriketeatern
Mästaren och Margarita	29.9.2017	2017	Viirus
Par Avion	3.10.2017	2017	Åbo Svenska Teater
Impropå	5.10.2017	2017	Improteatern Stjärnfall
Robert Jägerhorn - på riktigt?	5.10.2017	2017	Helsingin Kaupunginteatteri
En man som heter Ove	28.10.2017	2017	Svenska Teatern i Helsingfors
Jag, Inga Finne	3.11.2017	2017	Sirius Teatern (Universum) / Teater Mars (Universum)
Hjort	11.11.2017	2017	Åbo Svenska Teater
Vinterkriget - Here we go again	16.11.2017	2017	Helsingin Kaupunginteatteri
Sampo – en vintersaga	16.11.2017	2017	Unga Teatern
Nora Nordstjärna	17.11.2017	2017	Teater Geist
Drömmar och arbete	29.11.2017	2017	DuvTeatern
Årtalsprofessorerna	29.11.2017	2017	DuvTeatern
Sagan om den lilla farbrorn	1.12.2017	2017	Unga Teatern
Musikteatern 18	31.12.2017	2017	Åbo Svenska Teater
Den första dagen	20.1.2018	2018	Wasa Teater
I Would Prefer Not To	24.1.2018	2018	Svenska Teatern i Helsingfors
Sommarboken	3.2.2018	2018	Helsingin Kaupunginteatteri
Fylla sex 2.0	3.2.2018	2018	Teater Mars (Universum)
Mamma Mu och Kråkan	12.2.2018	2018	Teatteri Hevosenkenkä
Stockmann, Stockmann!	17.2.2018	2018	Svenska Teatern i Helsingfors
Den andra naturen	3.3.2018	2018	Viirus
Egenmäktigt förfarande	15.3.2018	2018	Helsingin Kaupunginteatteri
Honey	15.3.2018	2018	Åbo Svenska Teater
Pelle Svanslös	23.3.2018	2018	Wasa Teater
Lagen Bekräftad	28.3.2018	2018	Teater Geist
Berättelser 1-2-3-4	10.4.2018	2018	Viirus / Ensemble Bulleribock
Scenprovet	21.4.2018	2018	Svenska Teatern i Helsingfors
Patronen	15.5.2018	2018	Unga Teatern
Gullivers nya resor	1.9.2018	2018	Unga Teatern
VEM?	6.9.2018	2018	Åbo Svenska Teater
Chess	8.9.2018	2018	Svenska Teatern i Helsingfors
Gambämark	8.9.2018	2018	Wasa Teater
Episod	12.9.2018	2018	Svenska Teatern i Helsingfors
Fly Me To The Moon	13.9.2018	2018	Helsingin Kaupunginteatteri
Jane Eyre	13.9.2018	2018	Åbo Svenska Teater
Den Stora Elden	14.9.2018	2018	Viirus
Världen är så stor	14.9.2018	2018	Wasa Teater
Skolans kung	21.9.2018	2018	Teatteri Taimine
Karius och Baktus	25.9.2018	2018	Wasa Teater
Art	4.10.2018	2018	Svenska Teatern i Helsingfors
Chelsea Hotel	5.10.2018	2018	Viirus
Marat/Sade	20.10.2018	2018	Klockriketeatern / Teater Mestola / Sirius Teatern
Hans och Greta	27.10.2018	2018	Svenska Teatern i Helsingfors
Maria Brauns äktenskap	31.10.2018	2018	Helsingin Kaupunginteatteri

Snödrottningen - Lumikuningatar	2.11.2018	2018	Aurinkobaletti / Åbo Svenska Teater
När broarna brister	13.11.2018	2018	DuvTeatern
Legenden om Äpplena	16.11.2018	2018	Teater Geist
Improskåp	22.11.2018	2018	Improteatern Stjärnfall
Rädsломässa	20.12.2018	2018	Blaue Frau
Bemböle		2019	Teatteri Mukamas
Främlingen	17.1.2019	2019	Åbo Svenska Teater
Ens lite lugn i huset	2.2.2019	2019	Helsingin Kaupunginteatteri
Pappan	2.2.2019	2019	Svenska Teatern i Helsingfors
Leopold Prinshjärta	7.2.2019	2019	Teatteri Taimine
Alice i Underlandet	28.2.2019	2019	Unga Teatern
Så sant! - En snabbkurs i viralt självförsvar	1.3.2019	2019	Viirus
LasseMajas Detektivbyrå	1.3.2019	2019	Wasa Teater
Djurens planet	15.3.2019	2019	Suomen Kansallisooppera
Meningen med livet och andra berättelser	30.3.2019	2019	Teater Mars (Universum)
Att dela en kaka	5.4.2019	2019	Svenska Teatern i Helsingfors
Språket är lustgård	6.4.2019	2019	Klockriketeatern
Rabbinens katt	12.4.2019	2019	Grus Grus Teatteri
En blick är en blick är en blick	25.4.2019	2019	Helsingin Kaupunginteatteri
Grisen som glömde att hon var en gris	3.5.2019	2019	Unga Teatern
Vilja andas	18.5.2019	2019	Svenska Teatern i Helsingfors
Vaeltaja/Näkijä	17.6.2019	2019	Todellisuuden tutkimuskeskus
Aniara	20.6.2019	2019	Klockriketeatern / Wusheng Company
Svanpojken	2.9.2019	2019	Lilla Villan
Sagan om den lilla farbrorn	6.9.2019	2019	Wasa Teater
Björkmusen och näbbmusen	7.9.2019	2019	Åbo Svenska Teater / Grus Grus Teatteri
Äktenskapsgrejen	11.9.2019	2019	Helsingin Kaupunginteatteri
Feta kungar och fattiga riddare	11.9.2019	2019	Wasa Teater
Roulettenburg - total entertainment forever	14.9.2019	2019	Viirus
The Play That Goes Wrong	18.9.2019	2019	Svenska Teatern i Helsingfors
Kalevala	18.9.2019	2019	Åbo Svenska Teater
Spelman på taket	21.9.2019	2019	Wasa Teater
Vi som är hundra	3.10.2019	2019	Svenska Teatern i Helsingfors
Allt som är underbart	3.10.2019	2019	Åbo Svenska Teater
Sufflören	17.10.2019	2019	Helsingin Kaupunginteatteri
I det stora landskapet	26.10.2019	2019	Svenska Teatern i Helsingfors / DuvTeatern
Fork, Chapter 1: The End	15.11.2019	2019	Svenska Teatern i Helsingfors
Bomullsängeln	23.11.2019	2019	Wasa Teater
Kvinnor 3	11.1.2020	2020	Åbo Svenska Teater
Fascinerande ismer	20.1.2020	2020	Unga Teatern
Kärleksbrev	6.2.2020	2020	Åbo Svenska Teater
Ruskigt på riktigt	6.2.2020	2020	Teatteri Taimine
Prinsessan som inte kunde tala	10.2.2020	2020	Åbo Svenska Teater
Pettson och Findus	12.2.2020	2020	Teatteri Hevosenkenkä
Bakom verkligheten	15.2.2020	2020	Svenska Teatern i Helsingfors
#nofilter	19.2.2020	2020	Wasa Teater

Hamlet All Inclusive	21.2.2020	2020	Viirus
Sailor och Pekka	27.2.2020	2020	Viirus
Impro! Lev improviserande	29.2.2020	2020	Unga Teatern
Vi är bara människor	4.3.2020	2020	Svenska Teatern i Helsingfors
Morfars Mauser	11.3.2020	2020	Helsingin Kaupunginteatteri
Hjältinnorna	12.3.2020	2020	Svenska Teatern i Helsingfors
När farfar blev ett spöke	3.9.2020	2020	Åbo Svenska Teater
Män kan inte våldtas	5.9.2020	2020	Helsingin Kaupunginteatteri
Det osynliga barnet	5.9.2020	2020	Wasa Teater
AYN - en katastrofal kontorskomedi	12.9.2020	2020	Wasa Teater
Hemåt över isen	12.9.2020	2020	Åbo Svenska Teater
Flätan	19.9.2020	2020	Lilla Villan
Klassens Drottning	23.9.2020	2020	Teatteri Taimine
Bladis pojkan	2.10.2020	2020	Wasa Teater
Livet ditt as	2.10.2020	2020	Blaue Frau
Mary Poppins	3.10.2020	2020	Svenska Teatern i Helsingfors
Några av oss	8.10.2020	2020	Svenska Teatern i Helsingfors
Kaikki järjesty / Ta de' lugnt alla tider	16.10.2020	2020	Svenska Teatern i Helsingfors
Det susar i säven	24.10.2020	2020	Unga Teatern
Diktatorn	28.10.2020	2020	Svenska Teatern i Helsingfors
Once	28.10.2020	2020	Helsingin Kaupunginteatteri
RD TRDN - en föreställning om mod och ett rep	28.10.2020	2020	Totem-teatteri
Julius Caesar	13.11.2020	2020	Klockriketeatern / Sirius Teatern (Universum)
Hundarnas historiepjäsa	13.11.2020	2020	Åbo Svenska Teater
Hundliv	14.11.2020	2020	Wasa Teater
Fyra dagar av närhet	19.2.2021	2021	Viirus
Bobban	17.3.2021	2021	Teatteri Taimine
Det svarta fåret	27.3.2021	2021	Sirius Teatern (Universum)
Spöksonaten	8.6.2021	2021	Klockriketeatern
Sörjen som blev	1.9.2021	2021	Helsingin Kaupunginteatteri
(gem)ensam	3.9.2021	2021	Wasa Teater
Estradmuseum	12.9.2021	2021	DuvTeatern
Stormen	14.9.2021	2021	Teatteri Taimine
Reine	17.9.2021	2021	Teater Mars (Universum)
Botnia Paradise	18.9.2021	2021	Wasa Teater
Den besynnerliga händelsen med hunden om natten	2.10.2021	2021	Helsingin Kaupunginteatteri
Korv och Potatis	4.10.2021	2021	Hämeen Kuninkaallinen Nukketeatteri
Bär det som en krona	11.10.2021	2021	Wasa Teater
Pleaser	16.11.2021	2021	Blaue Frau
Liisa Ihmemaassa	12.2.2022	2022	Mikkelin Teatteri
Kalas på riktigt	2.3.2022	2022	Teatteri Taimine
Att hantera en vuxen	10.3.2022	2022	Teatteri Taimine
Potatisrebellerna	6.4.2022	2022	Wasa Teater
Crimes of Passion	8.4.2022	2022	Blaue Frau
This Is Not My Money	8.4.2022	2022	Blaue Frau
Rasande stillestånd	10.5.2022	2022	Helsingin Kaupunginteatteri
Bockarna Bruse på Badhuset	3.9.2022	2022	Wasa Teater
Min fantastiska väninna	15.9.2022	2022	Helsingin Kaupunginteatteri

Kris och katastrof i Mumindalen	1.10.2022	2022	Helsingin Kaupunginteatteri
FATALE	19.10.2022	2022	Blaue Frau / O
Inbjudan	17.11.2023	2023	& Espoon Teatteri / Blaue Frau
Busig och Besvärlig	9.2.2024	2024	Teatteri Taimine
BFCK	2.3.2024	2024	Blaue Frau

Bilaga C

Formulär för informerat samtycke och frågorna för enkäten. Formuläret och frågorna är samma i den elektroniska och utprintade enkäten.

Skräckteater i Svenskfinland.

Jag heter Sissel Englund, och detta frågeformulär är för mitt skriftliga examensarbete. Där ska jag undersöka om det finns ett intresse för skräckteater i Svenskfinland.

Formulär för informerat samtycke

Genom att svara på detta formulär så samtycker svararen till att informationen används i mitt skriftliga examensarbete.

- All information kommer att vara anonym.
- All information kommer att ses av mig, och endast av mig.
- All information kommer att sparas på Novias databas, som är skyddad.
- All information kommer att förstöras efter att mitt examensarbete blir godkänt.

1. Samtycker du till att dina svar används för mitt examensarbete?

- Ja, jag samtycker.
- Nej, jag samtycker inte.

1. Kryssa i hur väl varje påstående beskriver dig.

	Jag håller med.	Jag håller delvis med.	Neutral / Vet inte.	Jag håller delvis inte med.	Jag håller inte med.
Jag tycker om skräck.					
Jag har stött på skräckgenren tidigare.					
Det finns ett intresse för skräckteater i Svenskfinland.					
Jag skulle vilja se på skräckteater i framtiden.					

2. Om du har stött på skräckgenren tidigare, hur har du stött på den?

- Böcker
- Filmer
- Serier
- Spel
- Teater
- Annat, vad? _____

3. Har pjäsen väckt några tankar eller känslor? Hurudana?

4. Andra kommentarer / Ordet fritt.

Bilaga D

Två tabeller med svaren från enkätfrågorna "Har pjäsen väckt några tankar eller känslor? Hurudana?" och "Andra kommentarer / Ordet fritt."

HAR PJÄSEN VÄCKT NÅGRA TANKAR ELLER KÄNSLOR? HURUDANA?
Jättesnygg visuellt! Fängslande atmosfär
Hur fint det muntliga berättandet är.
Jag blev inspirerad! Det behövdes inte stora medel för att berätta saker och skapa en obekväm stämning. Det var coolt
Jag har alltid tänkt att jag inte gillar skräck. Men insåg att det finns olika nivåer. Riktigt läskiga filmer som är förankrade i en vardag som liknar min skulle jag aldrig klara av. Men en mildare variant, på scenen, som mera med medel du använde väcker helt klart mitt intresse.
Tyckte det var intressant att få ta del av skräckteater. Fina effekter. Hemska bilder du beskrev, man kunde se dem framför sig.
Jo. Jag tycker alltid det är svårt att sammanfatta mina tankar och känslor genast efter en föreställning. Men såhär spontant och direkt väckte det obehag, men inte på ett dåligt sätt. Tyckte om estetiken, enkel och snygg och fyllde sitt syfte. Tycker om när det skrämmande inte är så in your face eller effektsökande.
Blev skrämmd då tavlan föll på golvet. Också nytt att vara så mycket på mörkret på teatern (på scenen och publiken)
Lätt höjd hjärtslag Kanske berättartonen borde variera lite mera Ljuden fungerade bra! Också levande bilder som lämnar ramarna
Obehag och lite ångest, men på ett tryggt sätt. Kuslighet och läskigt kändes det också. Men eftersom det var inom ramarna för en teaterföreställning med dig som jag känner så kändes det ändå tryggt
Teater har kanske en helt annan potential till skräck. Till skillnad från film så är publiken i samma rum, alltså mer direkt fara.
Massor! Otroligt hur vår egen fantasi spelar oss själva spratt! Jag blev rädd, äcklad och imponerad, m.m.
Usch och blå! :) ♡ Blev lite skakis & nyfiken på originalmaterialet. Jätte "eerie"! Löv it. Har skakis händer medan jag skriver!! Effektiv användning av ljus & skuggor!
BuuuuUuUuuUU
Helt sjukt vad du kan få en föreställa sig!
Hur svår changer skräk är, vem blir rädd för vad.
Kanske man borde ge sig hän åt lite Lovecraft...
Det föreställda är ofta mycket ner skrämmande än det faktiska

Att skräck gemren är mer än bara "jump-scares"
Jag blev sådär bra spooked. De va int för myki å definitivt int för lite.
Inte direkt skräck, men lätt obehag
Intresse för mera i genren
Att skräck funkar bra som teater
Det var obehagligt på ett bra sätt!
obehag
Så häftigt hur bra man kan använda en monolog, musik och ljudeffekter så bra för att berätta en berättelse. Publiken får då chansen att föreställa sig monstren själva.
Passlig mängd spänning. Att man känner till H.P. Lovecraft lite från tidigare underlättade.
Skräck på svenska känns inte lika skrämmande som på engelska, men konceptet kan definitivt utvecklas
Genomgående att det fanns en konstant spänning, den intensifierades emellanåt men spänningen upprätthölls. Snyggt! Skräck behöver för mig lite mer förberedelse än andra genrer, jag vill gärna på förhand veta vad som ska hända. Jag kan inte spontant lägga på en skräckfilm, insåg jag. Man kan med små medel skapa jättemycket stämning, ficklampa, ljus o ljud, (fast jag nog vet att det ligger mycket planering och tankeverksamhet bakom.)

ANDRA KOMMENTARER / ORDET FRITT
♡
Roligt med något nytt. Roligt att bli överraskad. Det var på passlig nivå för en nybörjare. Stort plus för att man själv fick föreställa sig tavlorna själv och att det inte matades åt en. De blev det så äckligt man själv vill.
Bra jobbat ♡
Jag själv tycker inte om skräck. Tycker livet är tillräckligt spännande :)
Tack för en fin föreställning! Man ser att du jobbat hårt!
Tack för föreställningen. Fin, clean och genomtänkt estetik!
WOW! Här har du en nisch, jag tror nog många skulle hitta teatern genom denna pjäs.
Otroligt bra användning av ljud & musik! Hade önskar ännu mera KLÄGG!
BÖ!
Jätte bra! Helt klart gåshud!
Bra utnyttjande av ljus och mörker. Och därigenom "mörkrets kraft".
Fantastisk ljuddesign!!
Otroligt bra jobbat!
-
Tack för föreställningen! Fint jobbat!
Brukar inte gilla skräck alls, men det här var bra! Skräckteater kunde vara en ingång till annan typ av skräckkonst.